

S
B
U
G
RANS
KARAK
TUELLÖC
HVÄLGJÖR
DFORSKNIN
G • VITARREDA
PÅVILKENEFFEK
TOLIKAINSATSER
HAR, OMDETFINNSN
ÅGRARISKERELLERET
ISKAPROBLEM OCH VAD
SOM GÖRMESTNYTTA FÖR
PENGARNAINOMOMRÅDEN
AHÄLSO- OCH SJUKVÅRD, TA
NDVÅRD, SOCIALTJÄNST, FUN
KTIONSTILLSTÅND- OCH FUNKT
IONSHINDERSAMTARBETSMILJÖ.

2025

ÅRSREDOVISNING

Innehåll

Generaldirektörens förord	5
1 Resultatredovisning av SBU:s arbete	7
SBU förbättrar vård, omsorg och socialtjänst	7
– Redovisning av projektverksamhet och uppdrag	16
– Slutredovisade regeringsuppdrag under 2025	18
– Pågående arbete med regeringsuppdrag	21
– Särskilt återrporteringskrav	27
– Kostnader för projektverksamheten	28
Kommunikation och spridning	31
Samverkan	34
Internationellt arbete	39
Vetenskapliga kunskapsluckor	41
Arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom	44
Personal och kompetensförsörjning	45
Myndighetsutveckling och kvalitetssäkring	48
Verksamhetens totala kostnader och intäkter	51
2 Ekonomisk redovisning	54
Sammanställning av väsentliga uppgifter	54
Resultaträkning	55
Balansräkning	56
Anslagsredovisning	57
Tilläggsupplysningar och noter	58
– Redovisningsprinciper	58
– Värderingsprinciper	59
Noter	60
– Resultaträkning	60
– Balansräkning	61
– Anslagsredovisning	63
Övriga tilläggsupplysningar	64
– Anställdas sjukfrånvaro	64
– Ersättning till ledande befattningshavare och redovisning av andra uppdrag	65
3 Beslut	66
4 Bilagor	67

Generaldirektörens förord

I mitten av 2025 förändrades förutsättningarna för SBU:s arbete inom socialtjänstområdet, när en ny socialtjänstlag (2025:400) trädde i kraft. Lagen betonar att verksamheterna inom socialtjänstområdet ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet – något som länge varit självklart inom hälso- och sjukvården. SBU:s vetenskapliga kunskapsunderlag – liksom de utbildningar vi som myndighet håller – har fått en ännu viktigare roll i omställningen av socialtjänsternas arbete, för att både arbeta mer förebyggande och för att bättre möta brukarnas behov. Denna förändring har lett till att myndigheten fått fler regeringsuppdrag än tidigare, inom socialtjänstområdet men även inom områdena för hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg.

Parallellt med ett omfattande internt utvecklingsarbete har vi under 2025 fortsatt leverera kunskapsunderlag av hög kvalitet och stor angelägenhet, bland annat om behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd, alternativa metoder till tvångsätgärder, psykisk hälsa och suicidprevention, kvinnohälsa, fysisk aktivitet, tandvård och allergi. Vår upplysningstjänst har tagit fram efterfrågade beslutsunderlag på förfrågan från yrkesverksamma inom våra näraliggande professioner och vi har lämnat underlag till ett flertal myndigheter. SBU har inom det angelägna området implementering tagit stora steg för att tillsammans med övriga aktörer inom kunskapsstyrningen underlätta för verksamheter att föra in (eller utmönstra) metoder och insatser. I slutet av året publicerade vi tre kunskapsunderlag om utmönstring och lågvärdevård – ett regeringsuppdrag som bidrar till att på systemnivå skapa förutsättningar för vetenskapligt grundade beslut inom hela

välfräidsområdet. Ytterligare en milstolpe för breddat systematiskt samarbete är vårt arbete inom EU med implementeringen av HTA-förordningen¹.

Vår rapport om metodutveckling för att snabbare ta fram vetenskapliga kunskapsunderlag i krissituationer speglar omvärldens ökade krav på flexibel stabilitet.

Den fortsatta turbulensen i omvärlden innebär för en myndighet som SBU ett påtagligt och växande behov av transparent och vetenskapligt grundad kunskap. Världsläget ställer krav på alla myndigheter att ha resilienta system på plats i sin verksamhet, och vi har gjort förändringar för att möta detta liksom våra egna behov av robusthet och flexibilitet i tillväxt och förändring. Förutom en omorganisation med utveckling av arbetssätt, förvaltning

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2282: Regulation (EU) 2021/2282 on health technology assessment.

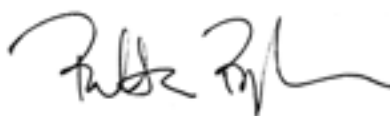

och strukturer för stärkt intern samverkan, har årets kompetensförsörjning stärkt SBU:s samlade förmåga att dra nytta av den digitala omställningen. Omorganisationen skapar samtidigt förutsättningar för ett närmare ledarskap, en tydligare styrning och mer utrymme för ett långsiktigt strategiskt arbete.

Eftersom myndighetens hyreskontrakt löper ut i början av 2026 genomfördes under föregående år också ett omfattande lokalförsörjningsarbete. Det intensiva arbetet med att ta fram en arbetsplatsstrategi och därefter söka nya, ändamålsenliga, lokaler har lett till att SBU i januari 2026 flyttar till ny adress i Hagastadens life science-område. De nya lokalerna är bättre anpassade efter myndighetens storlek och arbetssätt och ligger på en plats som balanserar kostnad mot god tillgänglighet, för både medarbetare och besökare. Målet med den nya kontorslösningen är att SBU ska vara en attraktiv arbetsgivare och en lättillgänglig samverkanspart även i framtiden.

En kunskapsmyndighets hjärta och främsta styrka ligger i dess kompetenta medarbetare. På SBU kompletteras vår interna kompetens med ett stort antal externa sakkunniga, samt av vårt vetenskapliga råd som granskar våra kunskapsunderlag så att de håller hög vetenskaplig kvalitet. Vårt insynsråd bidrar med viktiga perspektiv från omvärlden och våra avnämare, vilket bidrar med förankring och nya infallsvinklar i vårt arbete.

Jag vill avsluta med ett innerligt tack till myndighetens medarbetare, sakkunniga, det vetenskapliga rådet, insynsrådet och alla de samverkanspartners som under 2025 bidragit till att ta fram och sprida angelägna kunskapsunderlag med hög kvalitet från SBU! Under 2026 fortsätter vi att sträva mot målsättningen i vår vision: Vetenskaplig grund ger bättre hälsa och välfärd.

BRITTA BJÖRKHOLM
GENERALDIREKTÖR SBU

1

Resultatredovisning av SBU:s arbete

SBU förbättrar vård, omsorg och socialtjänst

SBU tar fram och sprider vetenskapliga kunskapsunderlag så att beslutsfattare på nationell nivå, i regioner och kommuner kan fatta beslut på vetenskaplig grund. Rapporterna utgör viktiga underlag till andra myndigheters arbeten med att ta fram vägledningar, riktlinjer eller beslutsunderlag och kan även användas som stöd i beslutsfattande för statliga utredningar och lagstiftning. SBU:s kunskapsunderlag är även användbara för andra aktörer så som professions- och brukarföreningar. Myndigheten identifierar också metoder och insatser vars effekter det saknas tillräcklig kunskap om och prioriterar vilka kunskapsluckor som är mest angelägna att fylla med hjälp av tillämpad forskning. För en ökad kunskapsspridning håller SBU utbildningar och erbjuder en upplysnings-tjänst som svarar på frågor om metoder och insatser.

SBU:s strategi och övergripande mål

SBU arbetar enligt en strategi som gäller för åren 2024–2028 och för visionen *Vetenskaplig grund ger bättre hälsa och välfärd*. Tillsammans med myndighetens instruktion är strategin vägledande för SBU:s arbete. Den visar hur visionen ska förverkligas och tydliggör genom fem, övergripande verksamhetsmål hur SBU bidrar till att lösa utmaningar i samhället.

SBU:s övergripande verksamhetsmål är:

- Vårt vetenskapliga perspektiv bidrar till utvecklingen av vård, omsorg och socialtjänst
- Vår metod används och förespråkas av fler relevanta aktörer
- Vårt arbete bidrar till en värdeskapande och samordnad kunskapsstyrning
- Vi är en attraktiv arbetsgivare och en lärande organisation, där alla tar ansvar för helheten och värnar en hållbar arbetsmiljö
- Vi är effektiva och utvecklar kontinuerligt våra arbetssätt inom både kärnverksamhet och förvaltning

Här nedan följer exempel på SBU:s resultat, spridning och effekter inom våra övergripande målområden samt utvalda delmål, och hur myndighetens arbete för en vetenskaplig grund har bidragit till en bättre hälsa och välfärd. Därefter utgår resultatredovisningen från de uppdrag och krav som regeringen gett till myndigheten i regleringsbrev och andra beslut, samt från SBU:s uppgifter som framgår av Förordning (2007:1233) med instruktion för SBU.

Vårt vetenskapliga perspektiv bidrar till utvecklingen av vård, omsorg och socialtjänst

Att SBU under 2025 har uppfyllt sitt delmål att bidra till kunskapsutveckling genom myndighetens vetenskapliga kunskapsunderlag kan återges med flera

exempel, och helt i linje med det övergripande målet att SBU:s vetenskapliga perspektiv ska bidra till utvecklingen av vård, omsorg och socialtjänst.

SBU upplever en fortsatt ökad efterfrågan på myndighetens kunskapsunderlag från regering, andra myndigheter och övriga intressenter, vilket är en positiv utveckling. SBU:s underlag synliggör vetenskapligt stöd och vetenskapliga kunskapsluckor, och får på så vis effekt för utvecklingen av hälsa och välfärd. Det kan vara genom att ett underlag ökar kunskapen hos beslutsfattare och professioner eller utgör en del i en riktlinje, vägledning, forskningsrapport alternativt en statlig utredning. En del effekter ses inom ett kortare tidsperspektiv och andra i ett längre perspektiv. Att efterfrågan på kunskapsunderlag från SBU har ökat kan bero på ett ökat behov hos övriga aktörer inom kunskapsstyrningen, i takt med att deras respektive arbete utvecklas och utökas. En generell ökad ambition om evidensbaserade beslut kan också förklara den ökade efterfrågan, liksom myndighetens medvetna ansträngningar att föra dialog, samverka och kommunicera betydelsen av vetenskaplig grund.

Parallellt bedriver myndigheten en löpande utveckling av innehållet i sina kunskapsunderlag och mottagaranpassning av vetenskaplig metod och sammanfattning i underlagen för att bättre svara mot avnämarnas behov av begriplig och tillgänglig kunskap.

Ett exempel på ett kunskapsunderlag där en direkt effekt är tydlig är *Olycksrisk och körförmåga i trafik hos personer med adhd, autismspektrumtillstånd och likartade tillstånd*. SBU:s underlag har bidragit till resultatet av Transportstyrelsen analys² att det inte är rimligt att fortsätta med en särskild medicinsk prövning vid ansökan om

FAKTARUTA 1.1 Kort om SBU

SBU är en enrådgivningsmyndighet som består av tre vetenskapliga avdelningar (hälso- och sjukvård, socialtjänst samt vetenskapligt metodstöd), en avdelning för verksamhetsutveckling och stöd, en avdelning för kommunikation samt en ledningsstab. Vid SBU finns ett insynsråd som ska utöva insyn i verksamheten och ge generaldirektören råd. Som stöd till generaldirektören finns även ett internt rådgivande organ för kvalitetssäkring av myndighetens produkter och metoder samt SBU:s vetenskapliga råd, bestående av externa sakkunniga med hög kompetens inom SBU:s verksamhetsområden.

Myndigheten sammanställer vetenskaplig forskning inom hälso- och sjukvård, tandvård, socialtjänst, funktionstillstånd och funktionshinderområdet, samt forskning om arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom. SBU tar reda på vilken effekt metoder och insatser har och lyfter fram medicinska, sociala, etiska, hälsoekonomiska perspektiv, samt jämställdhetsperspektiv där det är möjligt. SBU identifierar också var det saknas vetenskaplig kunskap och prioriterar vilka kunskapsluckor som är mest angelägna att fylla med hjälp av praktiska forskning. SBU utgår då från brukares, patienters, närståendes och yrkesverksammas perspektiv.

körkortstillstånd vid adhd och autismspektrumtillstånd. Ett annat exempel med positivt utfall är SBU:s kunskapsunderlag *Nyföddhetsscreening för Metakromatisk leukodystrofi* till Socialstyrelsens remissversion³ med rekommendationen att utöka screening för metakromatisk leukodystrofi vid nyföddhetsscreening, i syfte att undvika svåra funktionsnedsättningar och förkortad livslängd.

Ytterligare ett kunskapsunderlag som har fått genomslag i media och har diskuterats av professionen är SBU:s omfattande rapport *Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd*. Underlaget lyfter vikten av behandling av den psykiska ohälsan hos personer med beroendeproblematik. Rapporten förväntas utgöra ett vetenskapligt underlag för fortsatt arbete med införande och utveckling av behandlingsalternativ för patienter med sam-

² Översyn av medicinska krav för körkort vid neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, Transportstyrelsen 2025.

³ Nyföddhetsscreening för metakromatisk leukodystrofi (MLD), Socialstyrelsen 2025.

sjuklighet. Genom att visa vilka behandlingar som har effekt på endera eller båda tillstånden kan fler patienter få effektiv behandling.

Effekter av SBU:s vetenskapliga kunskaps underlag kan även ses i ett mer långsiktigt perspektiv. Flera statliga utredningar och myndighetsrapporter som publicerats under året har i sitt arbete kunnat använda sig av resultat i kunskapsunderlag som SBU publicerat före 2025. SBU:s rapport från 2023, *Psykosociala insatser för att förebygga och minska gängkriminalitet bland barn och unga vuxna*, har bidragit till vägledning i Socialstyrelsens stödmaterial till socialtjänsten⁴ för att underlätta för gängkriminella att lämna organiserad brottslighet. Denna rapport, tillsammans med ytterligare kunskapsunderlag från SBU, är också viktiga underlag i den statliga utredningen *En socionomutbildning i tiden* (SOU 2025:27).

Ytterligare exempel är *Organisatoriska modeller för att barn och unga i familjehem eller på institution ska få hälso- och sjukvård och tandvård* (SBU, 2018) och *Psykisk hälsa och munhälsa: En kartläggning av systematiska översikter* (SBU, 2024), som båda lyfts i en av Statens institutionsstyrelses (SiS) forskningsrapporter⁵ från 2025. SiS rekommenderar att, i linje med SBU:s rapport från 2018, se över möjligheten att införa ett digitalt hälsokort för alla barn och unga som placeras utanför hemmet.

SBU:s rapport *Utvärdering av att ta det första läkemedlet (mifepriston) utanför vårdinrättning vid medicinsk abort* (2023) är en viktig källa i utredningen *En förändrad abortlag* (SOU 2025:10). När utredningen skickades på remiss våren 2025 föreslogs det att mifepriston ska få tas i hemmet vid abort, med hänvisning

till SBU:s kunskapsunderlag om att det inte är någon skillnad i effektivitet och säkerhet om mifepriston tas i hemmet eller på vårdinrättning.

Ett kunskapsunderlag som kan ge en samhällelig effekt är SBU:s rapport *Icke-medicinska åtgärder för att minska smittspridning vid pandemier: en kartläggning av systematiska översikter* (2024). Det underlaget är en viktig del i bedömningen av den statliga utredningen *Stärkt pandemi-beredskap* (SOU 2025:48), att isolering av fall samt storskalig testning och smittspårning kan bidra till minskad smittspridning och sjukdomsburda av influensa och covid-19. Nämda rapport från SBU kan även ses ha varit ett viktigt underlag i Danmark, för Statens Institut for Folkesundhed⁶.

SBU:s kunskapsunderlag kan även bidra till en förändring av den vård eller insats som ges till enskild individ. SBU tog 2021 fram ett kunskapsunderlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för tandvård angående selektiv borttagning av karies nära tandpulpan. SBU:s underlag bidrog till att en ny metod infördes vilken syftar till att förhindra att tanden behöver rotfyllas. I Socialstyrelsens rapport från 2025, *Utvärdering av tandvården – Följsamheten till nationella riktlinjer*, anges att 90 procent av tandvårdsklinikerna nu använder denna nya metod.

SBU arbetar även aktivt internationellt för att ha en kontinuerlig dialog och utbyta erfarenheter med internationella samverkansaktörer och nätverk, bland annat genom ett förstärkt arbete under 2025 inom ramen för den europeiska HTA-förordningen (se sida 22 och sida 39).

⁴ *Arbeta med avhoppare – Ett stödmaterial till socialtjänsten*, Socialstyrelsen 2025.

⁵ *Häl i samhällsvården – Behov av och uppfattningar om tandvård och munhälsa hos unga på särskilda ungdomshem*, Statens institutionsstyrelse 2025.

⁶ *Evaluerings af den danske håndtering af covid-19-pandemien*, 2025.

Vi ger stöd i beslutsfattande genom SBU:s upplysningstjänst

Myndighetens samlade bedömning är att arbetet med SBU:s upplysningstjänst under 2025 har gått helt i linje med två av delmålen i myndighetens strategi: att öka kunskap med vetenskapliga underlag och att ta fram underlag som svarar på relevanta och väldefinierade frågor som är avstämda med mottagaren.

Till SBU:s upplysningstjänst vänder sig beslutsfattare inom hälso- och sjukvård, tandvård och socialtjänst när de behöver en snabb belysning av forskningsläget kring en metod eller insats. Upplysningstjänsten stödjer även andra myndigheter och kan bidra med underlag till statliga utredningar. SBU arbetar i direkt dialog med frågeställaren vilket ger en unik möjlighet att stödja beslutsfattare som behöver olika kunskapsunderlag. Omfattningen på svaren från upplysningstjänsten är anpassade efter frågeställarens och målgruppens behov.

För att säkerställa nyttan av upplysningstjänstens svar skickar SBU årligen en enkät till frågeställare som fått sin fråga utredd. Under 2025 skickades enkäten till 19 frågeställare från olika verksamheter, myndigheter och utredningar (varav 13 st. återkom med svar). I likhet med föregående år är samtliga frågeställare mycket nöjda med hur kontakten med SBU har fungerat. Samtliga uppgav att de spridit SBU:s svar vidare till kollegor och att de också skulle rekommendera upplysningstjänsten till kollegor – vilket återigen är ett positivt betyg på myndighetens arbete.

När det gällde användbarhet så svarade alla respondenter att de mottagna svaren från upplysningstjänsten helt eller delvis kunde användas som det var tänkt. I hälften av verksamheterna ledde svaren till förändringar. I de fall ett svar inte helt kunde användas såsom tänkt för beslutsfattande, angav frågeställaren att det berodde på att SBU:s svar visat att det inte gick att stödja sig mot forskning i

det aktuella fallet. Den omständigheten inträffar då det saknas sammanställd forskning som är relevant och tillräckligt välgjord för den specifika frågan som ställs.

Vår metod används och förespråkas av fler relevanta aktörer

Med ökad kunskap om vetenskaplig metod kan fler aktörer inom den nationella kunskapsstyrningen ta fram vägledningar och rekommendationer av hög vetenskaplig kvalitet. Detta är en viktig förutsättning i arbetet med att kontinuerligt förbättra vård, omsorg och socialtjänst. Att SBU:s metodbok och granskningsmallar⁷ i ökande utsträckning används av andra myndigheter och aktörer visar SBU:s roll som en central och viktig aktör. Att det skett en ökning skulle kunna återspegla att myndighetens kunskapsunderlag, vetenskapliga metodstöd och utbildningar blir mer efterfrågade och synliga och att SBU uppfattas som en relevant och tillförlitlig myndighet. En större efterfrågan på vetenskapligt grundade rekommendationer och vägledningar ökar också efterfrågan på metodstöd och utbildning för de verksamheter som har i uppdrag att ta fram sådana. På det sättet kan verksamheterna själva arbeta med en mer vetenskaplig metodik.

I enlighet med myndighetens strategi och mål utbildar och sprider SBU kunskap om det vetenskapliga perspektivet och om myndighetens metodik för systematiska översikter, och delmålet anses vara uppfyllt för 2025. Under året genomfördes 35 utbildningsinsatser (se Figur 1.1), med en relativt jämn fördelning mellan fysiska och digitala format. Utbildningarna omfattade föreläsningar inom ramen för program vid universitet och högskolor, och det hölls anpassade utbildningar för andra myndigheter och professioner samt anordnades längre kurser.

⁷ Läs mer om SBU:s metodbok och granskningsmallar på sbu.se/sv/granskningsmallar

Majoriteten av deltagarna kom från myndigheter, regioner och lärosäten. Därutöver deltog bland annat personer verksamma inom regionala HTA-organisationer, de nationella systemen för kunskapsstyrning (inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst), inom kommunal vård, omsorg och socialtjänst, samt informationsspecialister och bibliotekarier inom akademi och regioner. Under året anordnade SBU även ett utbildningsseminarium för medicin- och vetenskapsjournalister.

Utbildningarnas omfattning varierade från kortare föreläsningar till längre kursmoment på upp till 12 undervisningstimmar. Sammanlagt deltog 1 110 personer under året (se Figur 1.1). De flesta utbildningarna syftade till att stärka deltagarnas förståelse för betydelsen av sammanställd forskning, hur man genomför en systematisk översikt samt hur man kritiskt tolkar och granskar publicerade översikter.

Kursutvärderingar genomfördes för de 14 utbildningar där SBU var ansvarig arrangör. SBU:s utbildningar får precis som tidigare år mycket höga betyg. Av de svarande (45 procent) uppgav 97 procent att utbildningen var bra eller mycket bra (2024: 96 procent, 2023: 94 procent resp. 93 procent) skulle rekommendera utbildningen till en kollega (2024: 92 procent, 2023: 91 procent). Majoriteten bedömde att de skulle ha viss eller stor nytta av innehållet i sitt arbete.

SBU sprider även sin metodik genom de externa sakkunniga, forskare, kliniker och praktiker som medverkar i myndighetens projekt. Genom sitt uppdrag får sakkunniga både utbildning i och praktisk erfarenhet av SBU:s arbetsprocesser och granskningsmetodik. Dessa personer fungerar därmed som viktiga bärare av myndighetens arbetssätt i sina respektive verksamheter och bidrar också till en tidig och bred spridning av SBU:s kunskapsunderlag och resultat. Under 2025 har SBU också stöttat forskningsfinansiärerna Forskningsrådet

för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) och Formas, genom representanter i referensgrupp respektive råd.

SBU:s uppfattning är att SBU:s metodbok och granskningsmallar har fått en ökad spridning utanför myndigheten. Under året har flera rapporter från andra organisationer refererat till eller direkt använt SBU:s metodik som stöd i arbetet med sina egna kunskapsunderlag. Myndigheten för arbetsmiljökunskap⁸ har exempelvis använt SBU:s granskningsmallar i arbete med sina rapporter, bland annat i *Tungt fysiskt arbete och arbetsrelaterade hjärt-kärlsjukdomar och dödsfall* (2025). SBU:s metodik används även i *När regler ska bli praktik: Betydelsen av arbetsmiljöreglering, tillsyn och organisatoriska förutsättningar* (2025).

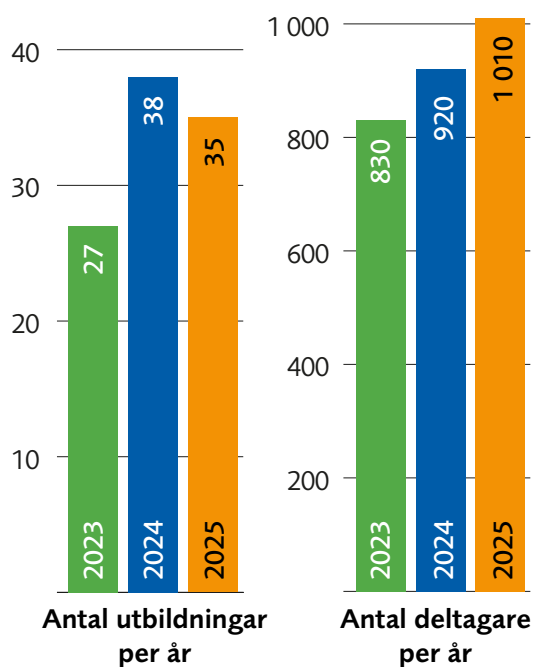
Andra exempel är Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som citerar SBU:s metodbok i *Skolans insatser för att främja närvaro och förebygga frånvaro för alla elever* (2025), samt Socialstyrelsen som hänvisar till SBU:s metodbok i rapporten *Om beprövad erfarenhet i socialtjänsten* (2025).

I Riksrevisionens effektivitetsgranskning från 2025, *Utbildning på vetenskaplig grund – otillräckliga insatser för att stödja skolan med kunskap*, lyfts vikten av att följa SBU:s metod för att stärka skolmyndigheternas arbete för att säkerställa att stöd vilar på vetenskaplig grund. I granskningen tas bland annat SBU:s utbildningsinsatser upp som ett positivt exempel. Som ytterligare ett gott exempel nämns även att SBU under ett halvår hade en medarbetare utlånad till SPSM, vilket möjliggjorde för SPSM att lära av SBU:s arbetssätt och höja kompetensen internt på myndigheten.

SBU samverkar och deltar även aktivt i den europeiska och internationella metodutvecklingen, vilket det kan läsas mer om på sida 39–40.

⁸ Myndigheten för arbetsmiljökunskap är sedan 2026-01-01 inordnad under Arbetsmiljöverket.

FIGUR 1.1 **Antal utbildningar och antal deltagare under 2023–2025**

Vårt arbete bidrar till en värdeskapande och samordnad kunskapsstyrning

Två av delmålen i myndighetens strategi är att säkerställa att de publikationer som SBU tar fram är målgruppsanpassade och möter kraven på tillgänglighet, klarspråk och format, samt att kontinuerligt förbättra tillämpbarheten av metod och resultat. SBU bedömer att det varit en positiv utveckling inom dessa områden och att myndigheten uppfyllt dessa delmål för verksamhetsåret 2025.

Det nya formatet för sammanfattningarna i SBU:s kunskapsunderlag har använts för majoriteten av årets rapporter, som också har fått ett positivt mottagande och resultat. Under 2025 har SBU genomfört olika typer av målgruppsundersökningar och uppföljningar, både i form av intervjuer och externa enkäter via SBU:s webbplats. Ett centralt tema i samtliga undersökningar har varit användbarheten i myndighetens kunskapsunderlag. Resultatet från undersökningarna och myndighetens

webbstatistik visar att sammanfattningarna är de mest lästa delarna i publikationerna. De upplevs av användarna som relevanta, tydliga och hjälpsamma.

En undersökning har fokuserat på användbarheten i SBU:s rapporter för andra myndigheter inom närliggande områden, särskilt för personer eller funktioner som med regelbundenhet tar del av SBU:s kunskapsunderlag. Syftet har varit att identifiera områden där kunskapsunderlagen ytterligare kan utvecklas i linje med målgruppernas behov och förutsättningar. Resultatet av undersökningen visar att kunskapsunderlagen uppskattas och används, att SBU:s uppdrag och roll ses som viktig i den nationella kunskapsstyrningen och att myndigheten uppfattas som trovärdig och konstruktiv. Särskilt uppskattas SBU:s utbildningar, interaktiva kartor⁹ och snabba svar från upplysningstjänsten.

Med den nya socialtjänstlagen (2025:400) och dess tydlighet i ökat krav på en kunskapsbaserad socialtjänst blir SBU:s regeringsuppdrag att ta fram och sprida tillförlitlig kunskap som stödjer socialtjänstens arbete än mer tydligt och centralt. I linje med uppdraget samt myndighetens delmål att förbättra tillämpbarheten av metod och resultat i publikationerna, har myndigheten under 2025 arbetat intensivt med ett att ta fram ett digitalt informations- och stödmateriel till socialtjänsten angående ett vetenskapligt förhållningssätt. Detta publiceras på SBU:s webbplats under januari 2026. Arbetet med att sprida kunskap om det kommande informationsmaterialet inleddes redan under hösten 2025, bland annat genom en väl mottagen föredragning under Socionomdagarna i november.

Genom samverkan med andra myndigheter och aktörer bidrar SBU till en mer värdeskapande, samordnad och

⁹ Inom en interaktiv karta presenterar SBU de forskningsstudier som finns för ett specifikt forskningsområde.

ändamålsenlig kunskapsstyrning. Genom de vetenskapliga kunskapsunderlag som tagits fram till Socialstyrelsens samlade kunskapsstöd för mödrahälsovården och förlossningsvården, kan SBU bidra till en bättre eftervård, en ökad trygghet för den gravida. Förutom SBU:s kunskapsunderlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer *Graviditet, förlossning och tiden efter* (2025) har Socialstyrelsen i sitt arbete använt sig av flera av SBU:s kunskapsunderlag som publicerats de senaste fem åren inom området kvinnohälsa.

Ytterligare exempel där SBU har bidragit med direkt stöd till andra myndigheter är SBU:s kunskapsunderlag om arbetsmiljö och hälsoeffekter, som Försäkringskassan använder vid bedömning av arbetsskadeärenden (se sida 44). Enligt den återkoppling som getts från Försäkringskassan till SBU betraktar myndigheten dessa kunskapsunderlag som primära kunskapskällor inom respektive område vid handläggning av arbetsskadeärenden.

Flera av SBU:s publicerade rapporter¹⁰ citeras i Inspektionen för socialförsäkringens rapport *Försäkringskassans samordningsuppdrag – En granskning av uppdraget om samordnad rehabilitering av anställda med nedsatt arbetsförmåga*. Bland annat lyfts exempel från SBU:s rapporter som både kan ge bättre hälsa för patienterna och göra att de snabbare kan återgå i arbete.

Vi är en attraktiv arbetsgivare och en lärande organisation, där alla tar ansvar för helheten och värnar en hållbar arbetsmiljö

SBU:s medarbetare och vår samlade kompetens är grunden för myndighetens arbete. En förutsättning för att vi tillsammans ska förverkliga myndighetens uppdrag och vision är en god arbetsmiljö och samman-

hållning med ett tillitsbaserat ledar- och medarbetarskap som präglar det dagliga arbetet. Genom god samverkan och välutvecklade former för internkommunikation skapar vi förutsättningar för dialog, inkludering och transparens.

För att myndigheten ska komma ännu närmare ett av delmålen i strategin, *Vår interna kommunikation bidrar till delaktighet, engagemang och samsyn kring gemensamma mål*, har två projekt startat under året: utveckling av en strategisk och ändamålsenlig internkommunikation och ett vidareutvecklat intranät. SBU bedömer att dessa projekt har lett till en stärkt internkommunikation och genom det bidragit till andra verksamhetskritiska projekt, så som implementeringen av en ny organisationsstruktur (se sida 15) samt den flytt till nya lokaler som genomförs i januari 2026.

Ett vidareutvecklat intranät är efterlängtat på myndigheten, detta har visat sig i kvalitativa intervjuer samt den breda enkätundersökning som genomfördes inom myndigheten. Under sista kvartalet 2025 antogs ett projektdirektiv inklusive fem effektmål, och förberedande workshops har hållits därefter. Målet för utvecklingsinsatsen är ett förbättrat och mer tillgängligt intranät som bidrar till en stärkt samhörighet och ett ömsesidigt informationsutbyte, samt till den gemensamma synen på SBU:s strategiska riktning och mål.

Under året har SBU bedrivit ett sammanhållet utvecklingsprogram för lokal-försörjning och arbetsplatsutveckling, med sikte på den tidigare nämnda lokalflytten. Arbetet har haft en strategisk inriktning och syftat till att definiera hur myndighetens framtida arbetssätt, samverkan och arbetsmiljö bäst kan stödjas av den fysiska arbetsplatsen. Som en central del av utvecklingsprogrammet har en arbetsplatsstrategi och ett lokalprogram tagits fram, där tillgänglighet, flexibilitet och effektivt resursutnyttjande har varit vägledande.

¹⁰ Rapporterna *Insatser i vården vid långtidssjukskrivning* (2022), *Arbetsmiljöns betydelse för symtom på depression och utmattningssyndrom* (2014), och *Implementeringsstöd för psykiatrisk evidens i primärvården* (2012).

SBU bedömer att utvecklingsprogrammet redan har bidragit till ökad samsyn kring gemensamma arbetssätt och användning av kontoret, även om de faktiska verksamhetseffekterna ännu inte kan utvärderas. I jämförelse med tidigare år kan en tydligare struktur och högre mognad ses i arbetet med lokaler som ett strategiskt verktyg för verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning. Medarbetarnas involvering genom samverkan, dialog, enkäter och återkoppling har lett till konkreta justeringar i lokalprogrammet och bedöms ha stärkt kvaliteten, liksom bidragit till gemensamma insikter om de många olika behov som behöver mötas i en och samma arbetsplats. Detta är i linje med SBU:s övergripande mål att vara en attraktiv arbetsgivare och en lärande organisation, där alla tar ansvar för helheten och värnar en hållbar arbetsmiljö. Effekter på verksamheten förväntas kunna följas upp först efter inflyttning under 2026 och framåt.

En strategisk kompetensförsörjning och en kontinuerlig kompetensutveckling är av vikt för att fortsätta utvecklas som myndighet och för att förbli en attraktiv arbetsgivare. För att sträva efter detta arbetar SBU mot delmålet *Vi har den kompetens som möter våra nuvarande och framtida behov*.

Årets arbete med strategisk kompetensförsörjning och kompetensutveckling bedöms ha förbättrat förutsättningarna för att långsiktigt stärka myndighetens förmåga att fullgöra sitt uppdrag. Kompetensinsatserna har varit flera och speglar myndighetens tillväxt och de ökade krav som följt av organisationsförändringen och verksamhetens kompetensbehov.

De genomförda insatserna, särskilt inom ledarskap och styrning, bedöms ha lagt grunden för ett mer enhetligt och tydligt ledarskap. Inrättandet av ett nytt chefsled, etableringen av chefsforum samt förstärkt chefshandledning och utbildning har bidragit till bättre strukturer för ledning och samordning. Effekterna av dessa insatser förväntas realiseras successivt

i takt med att de nya arbetssätten får genomslag i organisationen.

Satsningar på AI-relaterad (artificiell intelligens) och generell digital kompetens samt informationssäkerhet bedöms på motsvarande sätt ha stärkt organisationens beredskap att möta ökade och framtida krav. Samtliga medarbetare har under året erbjudits utbildning inom AI, vilket bidragit till en fördjupad förståelse för dess möjligheter och risker. Under året kan konstateras en ökad AI-användning likväl som en ökad medvetenhet kring informationssäkerhet, inte minst genom färdigställda styrdokument för användningen av och en generell policy för AI.

Det förväntas att de genomförda satsningarna successivt bidrar till en god kompetensförsörjning och ytterligare stärker SBU:s attraktivitet som arbetsgivare. Sammantaget bedömer SBU att myndigheten närmar sig delmålet *Vi har den kompetens som möter våra nuvarande och framtida behov*.

Vi är effektiva och utvecklar kontinuerligt våra arbetssätt inom både kärnverksamhet och förvaltning

En god förvaltningskultur med ett väl fungerande ledningssystem som följer på lag, förordning eller föreskrift är fundamentet för SBU. Under 2025 har ett intensivt arbete pågått med flera projekt kopplat till myndighetens delmål *Vi arbetar ständigt med att förnya och förbättra våra processer*.

Ett större projekt för att stärka SBU:s ekonomiska styrning och strategiska förmåga startade under året. Projektet avser skapa standardiserade arbetssätt och införa moderna systemlösningar som ger en robust struktur för ekonomisk hantering och planering av resurser. Den utvecklade ekonomistyrningen förväntas bidra till projektets uppsatta effektmål om träffsäkrare budgetar och prognoser, förbättrad uppföljning och analys, ökad användarvänlighet samt minskad sårbarhet

i ekonomiprocesserna. Inrättandet av åtta nya enhetschefsbefattningar i ett ytterligare chefsled är också en viktig del i den nya mer stabila ekonomiska styrningen.

Under året har de grundläggande strukturerna för den nya ekonomistyrningsmodellen etablerats. Nya arbetssätt har införts i samband med att myndigheten stegvis ingått ett fullserviceavtal med Statens servicecenter (SSC), medarbetare har utbildats och införande av nya systemlösningar har påbörjats.

SBU bedömer att leveranserna under 2025 har stärkt förutsättningarna för en mer sammanhållen och kvalitetssäkrad ekonomistyrning. I jämförelse med tidigare år kan vi se ökad standardisering och förbättrade möjligheter till uppföljning och rapportering, vilket säkerställer kontinuitet och minskar sårbarhet. Effekterna förväntas dock framför allt realiseras från 2026 och fullt ut från 2027 och framåt. Sammantaget bedömer SBU att projektet utvecklas enligt plan och att vi närmar oss dess effektmål om en ekonomistyrning präglad av hög kvalitet, effektivitet och långsiktig hållbarhet.

Ett annat exempel på ett av myndighetens större utvecklingsarbeten är implementeringen av en ny organisationsstruktur, vilken trädde i kraft den 1 september 2025. Organisationsförändringens syfte är att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv organisation som ger förutsättningar att fullgöra myndighetens uppdrag och nå SBU:s vision *Vetenskaplig grund ger bättre hälsa och välfärd*. Förändringen bygger på den översyn som gjordes 2024 och syftar till att möta framtida krav genom tydligare ansvar och mandat samt stärkt strategisk kapacitet.

SBU bedömer att förändringen redan börjar ge positiva resultat. I jämförelse med tidigare år syns en ökad tydlighet i styrning och ansvarsfördelning samt bättre förutsättningar för samordning. Mindre organisatoriska enheter och ett närmare ledarskap kan bidra till en mer hållbar arbetsmiljö, och tidiga tecken finns på mer enhetliga arbetssätt och stärkt strategisk samordning. Samtidigt bedömer SBU att förändringens fulla effekter ännu inte är fullt realiserade. Det förväntas att ett fortsatt arbete med att etablera gemensamma arbetssätt och följa upp effekterna över tid successivt ska leda till ökad effektivitet, kvalitet och ett starkare genomslag för SBU:s kunskapsarbete.

Ytterligare exempel på ett projekt kopplat till myndighetens delmål att ständigt arbeta med att förnya och förbättra våra processer, är framtagandet av myndighetsgemensamma modeller för interna projekt och utvecklingsarbeten. SBU bedömer att modellerna skapar gemensamma riktlinjer och ett gemensamt språk för utvecklingsarbetet, vilket kan bidra till en ökad samordning, effektivitet och kvalitetssäkring. Genom det gemensamma arbetssättet förväntas utvecklingsprojekten på sikt bli mer strukturerade och medarbetarna tryggare i sina projektroller.

Det nya arbetssättet har tagits emot positivt av de medarbetare som har hunnit testa modellerna, även om ytterligare stöd i användandet har efterfrågats. Effekterna väntas realiseras efter 2025 genom fortsatt behovsanpassning, framtagande av fördjupningsmaterial samt utbildning och kommunikation. Projektstödet utgör därmed en stabil grund för en effektiv och långsiktig utveckling, lärande och samordning inom SBU:s utvecklingsarbete.

Redovisning av projektverksamhet och uppdrag

Inledning

Under 2025 har SBU avslutat flera regeringsuppdrag, rapporter och vetenskapliga kunskapsunderlag, samt besvarat frågor om metoder eller insatser (se Tabell 1.1). Myndigheten har slutredovisat åtta uppdrag och har därutöver 17 pågående. SBU har även hanterat 28 inkomna remisser (2024: 40 st., 2023: 35 st.) från Regeringskansliet och andra myndigheter.

I Tabell 1.1 redovisas antal publikationer och vetenskapliga kunskapsunderlag som myndigheten publicerat eller överlämnat under 2025. Varje publikation eller kunskapsunderlag kan i sig besvara en eller flera vetenskapliga frågeställningar, hur många frågor kunskapsunderlagen kan besvara varierar stort. Exempelvis besvaras fler än 100 frågor genom SBU:s omfattande rapport *Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd*.

Antalet slutförda publikationer och vetenskapliga underlag varierar mellan åren (se Tabell 1.1). Detta kan bero på

att givna regeringsuppdrag kommer i ojämn takt, samt att de mest omfattande underlagen tar lång tid att genomföra. Antal publiceringar av publikationstypen SBU Utvärderar, myndighetens mest omfattande rapportformat, var 2025 högre än 2024, vilket kan förklaras av att fler givna regeringsuppdrag slutredovisades 2025.

För att SBU ska kunna besvara inkomna vetenskapliga frågeställningar på ett så ändamålsenligt, behovsanpassat och effektivt sätt som möjligt används olika format för kunskapsunderlagen. Dessa format är olika i sin karaktär, tidsåtgång och omfång.

Frågeställningar där SBU:s arbete består i en kartläggning av de vetenskapliga publikationerna inom ett specifikt område har ökat något 2025. Kartläggningarna utgör ett underlag för fortsatt arbete av andra aktörer med att vidare fördjupa sina frågeställningar.

SBU Bereder, där myndigheten bereder det vetenskapliga underlaget till andra myndigheters eller uppdragsgivares verksamhet eller beslut, har haft ett relativt

FAKTARUTA 1.2 SBU:s typer av publikationer

SBU Utvärderar – en systematisk översikt som beroende på frågans art även kan innehålla analyser av exempelvis ekonomiska och etiska aspekter. Sakkunniga deltar i arbetet och rapporten granskas av oberoende experter.

SBU Kartlägger – systematiska översikter inom ett fält identifieras, kvalitetsgranskas och presenteras i en interaktiv karta. Sakkunniga deltar i arbetet och rapporten granskas av oberoende experter. Syftar till att ringa in områden där det finns evidens och peka på områden där säker kunskap saknas (vetenskapliga kunskapsluckor).

SBU Bereder – beredning av frågor för andra myndigheters eller uppdragsgivares verksamhet eller beslut. Kunskapsunderlag tas fram i samarbete med sakkunniga.

SBU Kommenterar – olika typer av vetenskapliga publikationer från andra aktörer som ligger inom SBU:s verksamhetsområde sammanfattas, kvalitetsgranskas

och kommenteras ur ett svenskt perspektiv. Rapporten granskas av oberoende experter.

SBU:s upplysningstjänst – en strukturerad litteratursökning som besvarar avgränsade frågor om vilka relevanta systematiska översikter och studier som finns. Identifierade systematiska översikter kvalitetsgranskas. Vid behov bedöms även överförbarhet och kvalitet av resultaten i hälsoekonomiska studier. Svaret utformas vid behov med stöd av sakkunnig.

Prioritering av vetenskapliga kunskapsluckor – prioritering utifrån brukares, patients, klienters, närståendes och vårdpersonals perspektiv av vilka forskningsfrågor som är mest angelägna att besvara med praktisknära forskning.

Vetenskapliga kunskapsluckor – identifiering av metoder och insatser vars effekter det saknas tillräcklig kunskap om. Dessa kunskapsluckor registreras i SBU:s databas för vetenskapliga kunskapsluckor.

jämnt inflöde av frågor från myndigheter och verksamheter de senaste åren. Däremot har SBU de senaste två åren i större utsträckning besvarat frågeställningar i formatet SBU Kommenterar, där internationell sammanställd forskning granskas och sätts i svensk kontext. Det beror på frågeställningen och huruvida forskning av tillräckligt hög kvalitet finns sammanställd, men avspeglar också ett utvecklingsarbete under 2025 och en ambition från myndigheten att besvara fler frågeställningar och dra nytta av andras sammanställningar. Detta eftersom formatet SBU Kommenterar är mindre resurskrävande än egna systematiska sammanställningar så som SBU Utvärderar.

Underlagen från SBU:s upplysningstjänst har likt SBU Bereder haft ett relativt jämnt flöde de senaste åren. Anledningen till att det skedde en ökning 2023 var att upplysningstjänsten levererade 13 svar på en omfattande fråga till en och samma frågeställare.

Under 2025 färdigställdes ingen prioritering av vetenskapliga kunskapsluckor.

Sju av de vetenskapliga publikationer som SBU tagit fram under 2025 har varit så kallade HTA¹¹- eller SIA¹²-rapporter (2024: 6 st., 2023: 3 st.), vilka är utvärderingar av hälso- och sjukvårdens respektive socialtjänstens metoder. Detta sker genom en tvärvetenskaplig process med specifika utvärderingsmetoder för att bedöma kunskapsläget rörande en åtgärd. En HTA-rapport eller SIA-rapport innefattar en eller flera systematiska översikter och kan också innefatta hälsoekonomi, etik eller andra aspekter som sociala, organisatoriska och regelmässiga, med flera.

Sammantaget har SBU:s samlade produktion, även inräknad den samverkan, kommunikation och det förankringsarbete som hör till varje publicerat kunskapsunderlag, ökat under 2025.

SBU har en webbaserad tjänst, frågeportalen *Fråga SBU*, för att beslutsfattare som har frågor om metoder och insatser ska få en tydligare ingång till myndigheten. Detta också för att SBU i ett tidigt skede ska kunna bedöma och prioritera hur frågan kan besvaras på mest lämpade sätt.

För att säkerställa att kunskapsunderlagen är relevanta och användbara, samtidigt som SBU prioriterar resurserna klokt, för SBU dialog med mottagaren inför arbetet med ett uppdrag eller en fråga. Som en del i att systematisera detta kan SBU ta fram förstudier, som antingen kan leda till start av ett fördjupat projekt eller beslut om att start av ett projekt inte är meningsfullt. Efter samråd mellan SBU och frågeställaren kan det visa sig att förstudien i sig ger tillräckliga svar på aktuell frågeställning. Vissa av myndighetens förstudier publiceras på SBU:s [webbplats sbu.se](https://webbplats.sbu.se), där samtliga publicerade rapporter går att läsa.

TABELL 1.1 Antal publikationer och kunskapsunderlag

	2025	2024	2023
SBU Utvärderar	6	3	2
SBU Kartlägger	4	2	1
SBU Bereder	10	9	11
SBU Kommenterar	13	13	3
SBU:s upplysningstjänst	27	31	45
Prioritering av vetenskapliga kunskapsluckor	0	0	2

¹¹ HTA, Health Technology Assessment, utvärdering av metoder inom hälso- och sjukvården.

¹² SIA, Social Intervention Assessment, utvärderingar inom det sociala området.

Slutredovisade regeringsuppdrag under 2025

Ta fram kunskapssammanställningar om beteendearrangerade metoder för ökad fysisk aktivitet

I januari 2024 fick SBU i uppdrag av regeringen att genomföra en översyn av metoder för att främja hälsa med särskilt fokus på fysisk aktivitet. Uppdraget omfattade att kartlägga befintlig vetenskaplig kunskap inom hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst samt identifiera områden där forskningsunderlaget behöver stärkas. I dialog med Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och andra relevanta aktörer identifierades beteendearrangerade insatser för ökad fysisk aktivitet som det mest angelägna området att rikta fokus mot i översynen.

Uppdraget redovisades av SBU till Socialdepartementet i februari 2025 och SBU publicerade rapporten *Beteendearrangerade insatser inom vård, omsorg och socialtjänst för att öka fysisk aktivitet. En kartläggning och förslag till nya kunskapsunderlag*.

Internationellt nätverk inom social utvärdering

SBU fick 2019 i uppdrag att skapa ett internationellt nätverk för organisationer som arbetar med utvärderingar av sociala insatser, vilket ledde till nätverket International Network of Social Intervention Assessment (INSIA). Under 2025 har nätverket vuxit med ytterligare en medlemsorganisation och består av åtta organisationer från åtta olika länder. SBU ansvarar för sekretariatet och INSIA:s webbplats och har utöver detta en representant i nätverkets styrelse.

Under 2025 har SBU anordnat ett fysiskt medlemsmöte i Paris och arrangerat nio webinarier. Dessutom har SBU, tillsammans med representanter från övriga medlemsorganisationer, publicerat en avsiktsförklaring för nätverket i en vetenskaplig tidskrift¹³.

Fokus för året har varit att bidra till att nätverket ska fortsätta växa och bidra till kunskapsutbyte och kunskapsutveckling. Detta för mer ändamålsenliga sociala utvärderingar som bidrar till en kunskapsbaserad och jämlik vård och omsorg.

Uppdraget redovisas av SBU till Socialdepartementet årligen i mars.

Stödja Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla en nationell modell för riskbedömning inom tandvården

SBU fick i uppdrag av regeringen i juni 2024 att stödja Socialstyrelsen i myndighetens uppdrag att utveckla en nationell modell för riskbedömning inom tandvården. SBU har i en rapport uppdaterat tidigare publicerade SBU-rapporter om generella prediktionsmodeller och prediktionsmodeller för de vanligaste munhålsjukdomarna karies och parodontit. Därutöver har SBU bedömt det vetenskapliga underlaget för prediktionsmodeller för ytterligare odontologiska sjukdomstillstånd: bettavvikelse, bettfysiologiska tillstånd och munslemhinneförändringar.

Uppdraget redovisades av SBU till Socialdepartementet i mars 2025 och SBU publicerade rapporten *Prediktionsmodeller i tandvården. Underlag för Socialstyrelsens arbete med att utveckla en nationell modell för riskbedömning inom tandvården*.

¹³ Se länk till artikeln [Advancing Social Care Through Evidence: A Position Statement from the International Network for Social Intervention Assessment \(INSIA\)](#).

Se över kunskapsläget kring riskbedömningar avseende framtida benägenhet att begå våldshandlingar i samhället

I februari 2025 fick SBU i uppdrag av regeringen att se över kunskapsläget kring riskbedömningar inom psykiatri och andra verksamheter inom hälso- och sjukvården avseende framtida benägenhet att begå våldsbrott i samhället. SBU har i en rapport beskrivit resultaten från aktuella och välgjorda systematiska översikter som sammanställer forskning kring prediktiv validitet hos riskbedömningsinstrument för att förutse våld i samhället. I rapporten diskuteras även etiska och praktiska aspekter kring att använda riskbedömningsinstrument för att förutsäga våld inom psykiatri och annan hälso- och sjukvård.

Uppdraget redovisades av SBU till Socialdepartementet i september 2025 och SBU publicerade rapporten *Riskbedömningar inom psykiatri avseende framtida benägenhet att begå våldsbrott i samhället*.

Ta fram kunskapssammanställningar om utmönstring

SBU fick 2025 i regeringsuppdrag att ta fram kunskapssammanställningar om metoder och faktorer som främjar utmönstring¹⁴ av vårdåtgärder som inte är värdeskapande för patienter, samt om kontroll av att utmönstring efterlevs. Inom ramen för uppdraget har SBU samarbetat med Socialstyrelsen och Svenska Läkaresällskapets arbetsgrupp Kloka Kliniska Val, samt fört dialog med det nationella HTA-nätverket som samordnas av SBU, om erfarenheter av kunskapsunderlag kring utmönstring och lågvärdevård. SBU har tagit fram tre rapporter som förklarar begreppet utmönstring, kartlägger

forskning på området samt beskriver hur processen med att ta fram kunskapsunderlag för utmönstring kan ske på ett mer ändamålsenligt sätt.

Uppdraget redovisades av SBU till Socialdepartementet i december 2025 och SBU publicerade tre rapporter:

- *Utmönstring – en rapport om begrepp, aktörer, hälsoekonomi och etik*
- *Utmönstring – en kartläggning av systematiska översikter*
- *Utmönstring – process för framtagande av underlag för utmönstring*

Utveckla en process för snabböversikter i en krissituation

SBU har under året haft i uppdrag att utveckla en process för att snabbt ta fram vetenskapliga kunskapsunderlag vid en krissituation. Inom ramen för uppdraget har SBU samrått med bland andra Centrum för hälsokriser vid Karolinska Institutet, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Arbetet har mynnat ut i ett förslag till process som bygger på SBU:s befintliga metodik. Processen har anpassats till kortare tidsramar, justerade arbetssätt och avgränsningar gällande kunskapsunderlagets omfattning och robusthet. Undersökning av tillgängliga AI-baserade verktyg och testning har varit en del av projektet.

Uppdraget redovisades av SBU till Socialdepartementet i december 2025 och SBU publicerade rapporten *Snabbt framtagna vetenskapliga kunskapsunderlag vid hälsokriser*.

Ta fram kunskapssammanställningar om alternativa metoder och arbetssätt till tvångsåtgärder

I juni 2023 fick SBU ett regeringsuppdrag om att ta fram kunskapssammanställningar om alternativa metoder och arbetssätt för att minska användningen av tvångsåtgärder inom psykiatrisk vård, rättspsykiatrisk vård och statlig institutionsvård. Under 2025 har SBU utvärderat forskning om dels

¹⁴ Utmönstring, att medvetet och systematiskt sluta använda vårdinsatser som inte längre anses vara effektiva, säkra eller kostnadseffektiva.

effekter av olika metoder för att förebygga tvångsåtgärder för barn och unga, dels barns och ungas samt personals upplevelser och erfarenheter av tvångsvård. SBU har inom ramen för uppdraget även granskat och kommenterat två andra vetenskapliga artiklar, dels om användningen av tvång och gränssättning på institution och inom familjehem, dels om implementeringsstrategier för traumainformerade insatser inom psykiatrisk heldygns- och institutionsvård för barn och unga.

Uppdraget slutredovisades av SBU till Socialdepartementet i december 2025 och SBU publicerade rapporten *Interventioner för att förebygga och minska tvångsåtgärder inom psykiatrisk vård och institutionsvård av barn och unga*.

Ta fram kunskapsunderlag inom området kvinnohälsa

SBU fick i regleringsbrevet för 2023 ett treårigt regeringsuppdrag om kvinnohälsa. För att identifiera frågeställningar i behov av kunskapsunderlag har SBU haft dialog med Socialstyrelsen och andra berörda aktörer samt med ett större antal enskilda sakkunniga. Flera frågeställningar identifierades och totalt har SBU under uppdragstiden publicerat sex rapporter

inom ramen för uppdraget, varav följande arbeten färdigställts och publicerats under 2025:

- *Undersökning av avvikande antal kromosomer i embryot vid assisterad befruktning* (juni 2025)
- *Läkemedelsbehandling av polycystiskt ovarialsyndrom – hälsa och livskvalitet på kort och lång sikt* (augusti 2025)
- *Diagnostik av äggstockscancer; tillförlitlighet för algoritm-baserad diagnostik vid misstanke om äggstockscancer* (november 2025)
- *Algoritm-baserad diagnostik vid ärftligt ökad risk för äggstockscancer* (december 2025)

Flera insatser har även genomförts av myndigheten för att sprida rapporternas resultat. Till exempel presenterades rapporterna på den nordiska konferensen för gynekologi och förlossningsmedicin samt på olika professionsmöten under året. Vidare arbetar Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) med att uppdatera olika vårdprogram, där SBU:s rapporter utgör viktiga underlag.

Uppdraget delredovisades av SBU till Socialdepartementet i april 2023 samt 2024, och slutredovisades i december 2025.

Pågående arbete med regeringsuppdrag

Se över kunskapsläget avseende ortorexia nervosa

I oktober 2025 gav regeringen i uppdrag till SBU att se över kunskapsläget avseende ortorexia nervosa. I uppdraget ingår att uppmärksamma såväl förebyggande insatser som behandling och samsjuklighet samt att identifiera eventuella kunskapsluckor inom området som stöd till fortsatt forskning och utveckling. SBU gör nu en bred genomlysning och sammanställning av forskningsområdet.

Uppdraget ska redovisas av SBU till Socialdepartementet i mars 2026.

Uppdrag inom allergiområdet för en preventiv, effektiv och jämlik allergivård

Regeringen gav i februari 2024 ett gemensamt uppdrag till SBU, Livsmedelsverket och Socialstyrelsen inom allergiområdet, i syfte att säkerställa en preventiv, effektiv och jämlik allergivård i hela landet. Under 2025 har SBU inom ramen för uppdraget levererat åtta kunskapsunderlag till Socialstyrelsens arbete med nationella riktlinjer om allergi, samt ett kunskapsunderlag till arbetet med en nationell strategi och handlingsplan för allergiområdet. Socialstyrelsen kommer att publicera riktlinjer, en nationell strategi och handlingsplan under 2026.

SBU:s överlämnade kunskapsunderlag berörde dessa områden: allergenspecifik immunterapi vid allergisk rinokonjunktivit, hantering av potentiell överdiagnostik av penicillinallergi, immunterapi vid jordnötsallergi och systemisk behandling av atopisk dermatit.

Uppdraget slutredovisas under 2026 av Livsmedelsverket och Socialstyrelsen till Socialdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ta fram kunskapsöversikter om postcovid

SBU fick i januari 2025 ett förlängt uppdrag att ta fram kunskapsöversikter om postcovid, i nära samverkan med Socialstyrelsen som ansvarar för spridningen av kunskapen. Under 2025 har SBU fortsatt arbetet med att kartlägga forskningsstudier som undersöker effekter av insatser och behandlingar vid postcovid. Bland annat har litteratursökningar genomförts och nya studier lagts in i en interaktiv karta där innehållet uppdateras löpande.

Uppdraget delredovisades av SBU till Socialdepartementet i maj 2025 och ska slutredovisas i maj 2026.

Ta fram en myndighetsgemensam nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete

I juni 2025 gav regeringen flera myndigheter i uppdrag att ta fram en myndighetsgemensam nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete. SBU har därför i dialog med Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten påbörjat ett arbete för att beskriva vilken sammanställd forskning som finns om organisatoriska faktorer, samt implementering av policyer och nationella strategier för en ändamålsenlig beroendevård. Även psykologisk behandling av hasardspelsyndrom och problematiskt spelande ingår.

SBU:s arbete färdigställdes i december 2025 och underlaget överlämnades då till Socialstyrelsen.

Uppdraget samordnas av Folkhälso-myndigheten och Socialstyrelsen och dessa ska slutredovisa uppdraget till Socialdepartementet i juni 2026, efter samråd med övriga myndigheter.

SBU har även tagit fram och publicerat en omfattande rapport om behandling och sociala stödsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd (se regeringsuppdrag inom området psykisk hälsa och suicidprevention, sida 24).

Samordna det nationella arbetet med att genomföra den nya HTA-förordningen

I maj 2025 fick SBU tillsammans med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ett uppdrag att fortsätta arbetet med att samordna det nationella arbetet till följd av EU:s nya HTA-förordning (HTAR) som började tillämpas i januari 2025. I uppdraget ingår bland annat att säkerställa att svenska perspektiv är väl samordnade och representerade i EU-gemensamma processer, att utöka samverkan mellan myndigheterna och ansvara för enad kommunikation med externa aktörer.

Under året har SBU och TLV bland annat infört gemensamma regelbundna möten för samverkan, utvecklat en mer samordnad kommunikation samt utvecklat den nationella processen med att ta fram PICO¹⁵.

SBU har delvis till följd av HTAR valt att inrätta en ny enhet för läkemedel och medicinteknik på myndigheten, där arbetet med HTAR är centralt. SBU har under året tillsammans med den portugisiska myndigheten Infarmed inlett arbetet

med SBU:s första gemensamma kliniska utvärdering på EU-nivå, detta av ett läkemedel inom onkologi.

Uppdraget ska redovisas gemensamt av SBU och TLV till Socialdepartementet i oktober 2026.

Ta fram kunskapssammanställningar för att förbättra äldreomsorgen

Myndigheten har sedan 2024 haft i uppdrag från regeringen att göra förstudier samt ta fram kunskapssammanställningar för att förbättra äldreomsorgen. Under 2025 har SBU i nära samarbete med Socialstyrelsens nationella kompetenscentrum för äldreomsorg arbetat med kunskapssammanställningar inom ramen för detta uppdrag.

Under 2025 har SBU färdigställt och publicerat följande kunskapsunderlag:

- *Förstudie: Öppna mötesplatser och möjligheten att nå svårnådda äldre personer med fokus på social förskrivning* (juni 2025)
- *Implementering av munvård på särskilda boenden för äldre* (september 2025)
- *Strategier som kan främja att personal stannar kvar inom äldreomsorgens boenden* (december 2025)
- *Åtgärder och faktorer som påverkar personalens psykiska välbefinnande inom äldreomsorgen* (december 2025)

Därutöver är två rapporter under fortsatt arbete.

Uppdraget delredovisades av SBU till Socialdepartementet i mars 2025 och ska slutredovisas i december 2026.

Ta fram kunskapsunderlag inom kommunal sjukvård

SBU har sedan 2022 ett regeringsuppdrag om att bistå Socialstyrelsen med kunskapsunderlag som kan stödja kommunal hälso- och sjukvård. Uppdraget omfattar hälso- och sjukvård som erbjuds i kommunal regi och insatser som region och kommun har att samordna.

¹⁵ PICO, Population, Intervention, Control, Outcome.
Svenska: population, insats, jämförelse/kontroll, utfall.

Under 2025 har SBU färdigställt och publicerat följande kunskapsunderlag:

- *Hälsofrämjande insatser för anhöriga och närstående som vårdar äldre* (juni 2025)
- *Insatser för beteendeförändring som syftar till att främja hälsa hos äldre personer – en kartläggning av systematiska översikter* (augusti 2025)
- *Kompetenshöjande insatser till vård- och omsorgspersonal för ökad patientsäkerhet – kartläggning av systematiska översikter och vetenskapliga kunskapsluckor* (september 2025)

Därutöver pågår ett projekt med ett kunskapsunderlag om hemmet som en plats för vård.

Socialstyrelsen och SBU har en kontinuerlig dialog om uppdraget och samtliga projekt har initierats efter de inventeringar av behovsområden som myndigheterna har genomfört.

Utöver Socialstyrelsen samverkar SBU även med andra aktörer inom kunskapsstyrningen, med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt håller kontakten med professions-, patient- och närståendeföreningar.

Uppdraget delredovisas årligen i mars av SBU till Socialdepartementet och ska slutredovisas i december 2026.

Ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga

SBU är en av sex myndigheter som sedan 2023 arbetar med att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga till och med 20 års ålder. Under 2025 har SBU tagit fram följande kunskapsunderlag till de övriga myndigheterna inom ramen för regeringsuppdraget:

- *Förstudie: Implementering av nationella hälsoprogrammet för barn och unga* (mars 2025)
- *Digitalt förmedlade hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och unga* (juni 2025)

- *Upptäcka språkstörning i äldre 6–21 år – SBU bedömer risk för bias i en konsensusstudie* (juni 2025)
- *En översikt om att kombinera systemtänkande och implementeringsvetenskapliga metoder inom samhällsbaserad prevention* (oktober 2025)
- *Aktuellt vetenskapligt stöd för föräldraskapsstödjande program och insatser på universell- och selektiv nivå* (november 2025)
- *Insatser för att främja hälsolitteracitet hos barn, unga och stödjande vuxna* (december 2025)

Utöver detta har myndigheten bidragit med metodstöd till Socialstyrelsen. SBU har bland annat löpande deltagit i ett forum med projektledare samt ingått i både den övergripande styrgruppen och den myndighetsgemensamma projektgruppen. SBU har även sammanfattat texter, om implementering utifrån bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap, som underlag till kommande delredovisning som lämnas av Socialstyrelsen till Socialdepartementet i januari 2026.

I juli 2025 tog regeringen beslut om ändring av regeringsuppdraget som bland annat innebar en förlängd uppdragstid. Uppdraget ska slutredovisas av Socialstyrelsen till Socialdepartementet i januari 2027.

Förbättra förutsättningarna för fler placeringar i förstärkta familjehem och behandlingsfamiljer

Regeringen gav 2023 detta uppdrag gemensamt till SBU och Socialstyrelsen. SBU har under 2025 arbetat med att utvärdera interventioner som förstärker familjehemsvården, inklusive behandlingsfamilj som insatsform. Vidare analyserar SBU vilka komponenter som ingår i de olika interventionerna och hur dessa påverkat resultaten av interventionerna. Arbetet beräknas vara färdigställt och överlämnat till Socialstyrelsen i februari 2026.

Under 2025 har en avgränsad rapport tagits fram inom ramen för uppdraget, om främjande och hindrande faktorer för att bli och fortsätta vara familjehem, behandlingsfamilj eller nätverksfamilj.

Uppdraget delredovisades gemensamt med Socialstyrelsen i februari 2025. En ytterligare delredovisning är planerad till februari 2026 och därefter slutredovisas uppdraget till Socialdepartementet i mars 2027.

Ta fram kunskapssammanställningar inom området psykisk hälsa och suicidprevention

SBU har sedan 2020 ett uppdrag om att genomföra kunskapssammanställningar utifrån vetenskapliga kunskapsluckor samt att bistå Socialstyrelsen inom området psykisk ohälsa. I regleringsbrevet för 2024 justerades uppdraget dels genom att gälla området psykisk hälsa och suicidprevention, dels genom att förlängas i två år fram till 2027.

Under 2025 har SBU publicerat följande rapporter:

- *Kartläggning av internationella riktlinjer för psykiatriska tillstånd. Ett gemensamt utvecklingsprojekt mellan SBU och Socialstyrelsen.* (En interaktiv karta där innehållet i uppdateras löpande)
- *Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd – en systematisk översikt av behandlingsinsatser, hälsoekonomi och etik* (maj 2025)
- *Riskbedömningar inom psykiatrin avseende framtida benägenhet att begå våldsbrott i samhället* (september 2025)
- *Olycksrisk och körförmåga hos personer med adhd, autismspektrumtillstånd och likartade tillstånd* (september 2025)

Dessutom har följande kunskapsunderlag levererats till Socialstyrelsen under 2025:

- *Krisplaner för att förebygga suicid och självska debeteende* (mars 2025)
- *Krisplan vid skadligt bruk eller beroende* (april 2025)
- *Krisplan vid psykossjukdom eller bipolär sjukdom* (maj 2025)

Uppdraget delredovisas årligen av SBU till Socialdepartementet i mars och ska slutredovisas senast i mars 2027.

Genomföra kartläggningar för att upptäcka sexuell riskutsatthet

Under 2025 har SBU inom ett regeringsuppdrag påbörjat ett arbete med att kartlägga bedömningsinstrument för att upptäcka personer utsatta för sexuell risk (inom socialtjänst och hälso- och sjukvård). Det innefattar även metoder för att behandla personer som utnyttjats sexuellt, särskilt i pornografiska syften eller under liknande omständigheter. Kunskap från externa sakkunniga samt möten med Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet, Barnafrid vid Linköpings universitet, Socialstyrelsen, Jämställdhetsmyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor samt Funktionsrätt Sverige har bidragit till en plan för fortsatt arbete.

Uppdraget ska redovisas av SBU till Arbetsmarknadsdepartementet, med kopia till Socialdepartementet, i mars 2027.

Ta fram kunskapsunderlag avseende fysisk aktivitet

SBU fick i oktober 2025 i uppdrag av regeringen att ta fram kunskapsunderlag som fokuserar på insatser för att öka den fysiska aktiviteten hos personer med funktionsnedsättning samt personer med fysisk eller psykisk ohälsa. Uppdraget mynnar från ett tidigare regeringsuppdrag som SBU

redovisade i februari 2025 (se sida 18) som visade på behov av kunskaps-sammanställningar.

Under hösten har SBU haft dialog med Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, berörda nationella programområden (NPO)¹⁶, andra aktörer och sakkunniga. Syftet har varit att identifiera var behovet av ett underlag från SBU är störst och att få överblick över pågående projekt inom området.

Uppdraget ska delredovisas av SBU till Socialdepartementet i augusti 2026 och slutredovisas i juni 2027.

Genomföra kunskapssammanställningar för att utvärdera arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av psykisk ohälsa

SBU fick i mars 2025 i uppdrag av regeringen att genomföra kunskapssammanställningar för att utvärdera arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av psykisk ohälsa och dess varaktighet. I uppdraget ingår att analysera eventuella skillnader mellan kvinnor och män. SBU ska i samverkan med Försäkringskassan identifiera kunskapssammanställningar inom området psykisk ohälsa som är av hög relevans för arbetsskadeförsäkringen.

Myndigheten har under hösten 2025 haft möten med Försäkringskassan för att i samverkan identifiera vilka frågor som är mest aktuella att besvara. Ett arbete med en kartläggning av kränkande särbehandling och hot och våld i arbetet och dess relation till psykisk ohälsa har påbörjats av SBU.

Uppdraget ska delredovisas av SBU till Socialdepartementet i maj 2026 och slutredovisas i december 2027.

Genomföra kunskapssammanställningar om insatser inom socialtjänsten för att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa bland barn och unga

SBU har under året gjort ett omfattande förarbete för att avgränsa detta regeringsuppdrag utifrån nationella behov och prioriteringar inom området. Uppdraget gavs till myndigheten i regleringsbrevet för 2025 och arbetet har genomförts i nära samarbete med Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Socialstyrelsen samt Sveriges Kommuner och Regioner. SBU har under 2025 tagit fram följande kunskapsunderlag:

- *Förstudie: Arbetssätt och insatser för att öka tillgängligheten till socialtjänsten för barn och unga* (juni 2025)
- *Kompletterande förstudie om arbetssätt och insatser för att öka tillgängligheten till socialtjänst för barn och unga* (oktober 2025)
- *Föräldraskapsstöd riktat till föräldrar med komplexa behov och svårigheter har en positiv effekt* (juni 2025)
- *Föräldraskapsstöd riktade till familjer med barn som har autism* (november 2025)
- *Hinder och möjliggörare för att engagera mammor och pappor i familjebaserade insatser* (december 2025)
- *Förstudie: Implementering av föräldraskapsstödsprogram och SEL-program* (oktober 2025)
- *Vetenskapliga underlag om insatser för barn med trots- och uppförandestörning* (maj 2025)
- *Föräldraskapsstöd – en sammanfattning av SBU:s publicerade vetenskapliga underlag* (september 2025)

Därutöver har även arbetet med två större utvärderingar startat under året.

Uppdraget delredovisades av SBU till Socialdepartementet i maj 2025 och ska slutredovisas i mars 2028.

¹⁶ I Sverige finns 26 nationella programområden (NPO) som leder kunskapsstyrningen inom sitt respektive område. Ett programområde består av en representant för var och en av de sex sjukvårdsregionerna. I vissa programområden finns även representanter för kommuner.

Medverka i uppdrag om genomförandet av den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention

SBU fick i januari 2025 i uppdrag att stödja Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen genom att medverka i arbetet med deras regeringsuppdrag om genomförandet av den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Under 2025 har SBU deltagit i löpande myndighetsgemensamma möten samt internt. SBU har även bidragit med texter och förslag på aktiviteter till den delredovisning som lämnades över av Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen till Socialdepartementet i december 2025.

Uppdraget ska fortsatt delredovisas 2026 och 2027 samt slutredovisas av Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen till Socialdepartementet i december 2028.

Förbereda för stöd till utsatta för prostitution och närliggande målgrupper

SBU, Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen och länsstyrelserna har sedan juni 2025 gemensamt i uppdrag att förbereda för stöd till utsatta för prostitution och närliggande målgrupper.

SBU har under 2025 inlett arbetet med att kartlägga vilken vetenskaplig kunskap som finns sammanställd i systematiska översikter för bedömningsstöd inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten, för målgruppen utsatta för prostitution, människohandel och sexuell exploatering genom spridning av bild och film. Detta arbete beräknas vara färdigställt och överlämnat till Socialstyrelsen juni 2026.

Uppdraget ska delredovisas av Socialstyrelsen till Arbetsmarknadsdepartementet, med kopia till Socialdepartementet, i februari 2027 och slutredovisas i mars 2029.

Stödja kommunerna i omställningen till en mer förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst

Regeringen gav i januari 2025 SBU med flera myndigheter gemensamt uppdraget om att stödja kommunerna i omställningen till kunskapsbaserad socialtjänst, arbetet samordnas av Socialstyrelsen.

På SBU pågår utvecklingsprojektet *Vetenskapligt förhållningssätt* för ett samlat webbaserat informationsmaterial för socialtjänstens professioner. Syftet är att synliggöra på vilket sätt vetenskaplig kunskap kan vara användbar i det dagliga arbetet samt att belysa olika sätt att förhålla sig kritiskt till påståenden om forskning och forskningsresultat. SBU har även utvecklat sin externa undervisning om vikten av sammanvägd forskning anpassad till socialtjänstens professioner samt utbildat kommuner och samordningsförbund.

För att undersöka hur SBU:s kunskapsunderlag tas emot och uppfattas och för att bättre kunna anpassa dem till målgruppers behov och förutsättningar, har myndigheten 2025 även genomfört flera målgruppsundersökningar (se sida 12). De visar att SBU:s kunskapsunderlag är uppskattade och trovärdiga, liksom att språk och struktur har utvecklats i positiv riktning.

SBU ska redovisa sin del av uppdraget till Socialdepartementet i mars 2029.

Särskilt återrapporteringskrav

Det nationella Health Technology Assessment-nätverket

SBU samordnar det så kallade nationella HTA-nätverket, som består av cirka 50 representanter från organisationer som arbetar med HTA¹⁷-metodik. Representerarna kommer från de åtta regionala HTA-enheterna och andra regionala enheter, Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Ingår gör även HTA Odontologi (en nationell HTA-enhet för tandvård), stödfunktionen för Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård (Sveriges regioner i samverkan), Rådet för nya terapier (NT-rådet), Medicintekniska produktrådet (MTP-rådet) och Cochrane Sverige.

Under 2025 har SBU sammankallat nätverket för fyra möten med det övergripande syftet att främja samverkan, förebygga dubbelarbete och sprida de rapporter som tas fram av nätverkets organisationer. Varje organisation redovisar regelbundet dess pågående och planerade projekt, samt nyligen publicerade rapporter. SBU sammanställer en aktuell lista över alla pågående HTA-projekt och distribuerar denna inom nätverket samt till kontaktpersoner inom strukturen för vårdens nationella programområden.

En ytterligare målsättning med nätverket är att fungera som ett forum för

diskussion om nya och etablerade metoder som används vid utvärdering av hälso- och sjukvårdens metoder.

Vid nätverkets sammankomster bjuds föreläsare in för att presentera relevanta ämnen. Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten medverkat för att diskutera strålsäkerhetsperspektivets betydelse inom HTA. Nätverket har även delat erfarenheter om arbetet med frågor som rör utmönstring samt haft en workshop om detta ledd av SBU. Ytterligare ämnen som presenterats och diskuterats har varit en ny granskningsmall från SBU för hälsoekonomiska studier, en SBU-rapport baserad på en internationell studie om undanträngningseffekter vid införande av nya läkemedel, samt samverkan mellan SBU och en nationell arbetsgrupp för att identifiera och prioritera vetenskapliga kunskapsluckor.

En återkommande punkt på årets nätverksmöten har varit den europeiska HTA-förordningen och dess inverkan på arbete med HTA-metodik.

SBU arrangerade även ett webinarium med en internationellt inbjuden föreläsare som presenterade ett verktyg som kan användas vid bedömning av forskningsintegritet vid genomförandet av systematiska översikter.

¹⁷ HTA, Health Technology Assessment, utvärdering av metoder inom hälso- och sjukvården.

Kostnader för projektverksamheten

SBU:s totala kostnader för projektverksamheten under åren 2023–2025 redovisas i Tabell 1.2. I beloppen ingår dels direkta kostnader, dels schablonmässigt fördelade kostnader (indirekta kostnader). Kostnaderna för de olika projekten skiljer sig åt beroende på omfattning, gruppstorlek,

med mera. De indirekta kostnaderna har fördelats på respektive projekt med 72 procent. De gemensamma kostnaderna specificeras i avsnittet ”Verksamhetens totala kostnader och intäkter” på sida 51.

TABELL 1.2 SBU:s kostnader för projektverksamheten inklusive indirekta kostnader (tkr)

Projekt	2025	2024	2023
Avslutade projekt 2025			
Arbetsmiljöns betydelse för kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL)	1 014	6 046	4 952
Diagnostik av äggstockscancer; tillförlitlighet för algoritmbaserad diagnostik vid misstanke om äggstockscancer	6 432	3 677	–
Insatser för beteendeförändring som syftar till att främja hälsa hos äldre personer – en kartläggning av systematiska översikter	1 514	3 850	–
Kompetenshöjande insatser till vård- och omsorgspersonal för ökad patientsäkerhet	2 472	1 087	–
Läkemedelsbehandling av polycystiskt ovarialsyndrom – hälsa och livskvalitet på kort och lång sikt	3 641	3 519	1 361
Nyföddhetsscreening för Metakromatisk leukodystrofi	1 932	1 097	–
Prediktionsmodeller i tandvården. Underlag för Socialstyrelsens arbete med att utveckla en nationell modell för riskbedömning inom tandvården.	591	3 522	–
Undersökning av avvikande antal kromosomer i embryot vid assisterad befruktning	4 612	5 227	1 525
Olycksrisk och körförmåga hos personer med adhd, autismspektrumtillstånd och likartade tillstånd	820	–	–
Riskbedömningar inom psykiatri avseende framtida benägenhet att begå våldsbrott i samhället	1 142	–	–
Insatser för att främja hälsolitteracitet hos barn, unga och stödjande vuxna	1 014	–	–
Vetenskapligt kunskapsunderlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer Graviditet, förlossning och tiden efter	215	–	–
Uppdrag att ta fram kunskapsunderlag inom området kvinnohälsa – övergripande	1 334	–	–
Digitalt förmedlade hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och unga	1 156	–	–
Uppdrag att ta fram kunskapssammanställningar om utmönstring	4 716	–	–
Snabbt framtagna vetenskapliga kunskapsunderlag vid hälsokriser	2 738	–	–
Interventioner för att förebygga och minska tvångsåtgärder inom psykiatrisk vård och institutionsvård av barn och unga	4 390	1 142	1 116
Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd – en systematisk översikt av behandlingsinsatser, hälsoekonomi och etik	6 600	8 491	7 013

Tabellen fortsätter på nästa sida

TABELL 1.2 fortsättning

Projekt	2025	2024	2023
Pågående projekt 2025			
Vetenskapligt kunskapsunderlag till Socialstyrelsens arbete med nationella riktlinjer om allergi	2 845	548	–
Uppdrag att förbättra förutsättningarna för fler placeringar i förstärkta familjehem och behandlingsfamiljer	4 506	3 687	2 769
Uppdrag att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga	1 871	2 132	521
Utvecklingsarbete med vetenskapligt stöd för organisation och implementering	5 156	72	–
Bedömningsinstrument för socialtjänsten	4 491	–	–
Verksamhetsutveckling område tandvård	2 101	–	–
Modell för generering och implementering av ny vetenskaplig kunskap	179	–	–
Prioritering av forskningsfrågor som berör äldre som har hemtjänst	1 096	–	–
Uppdrag om psykisk ohälsa och förebygga ohälsa bland barn och unga – övergripande	96	–	–
Socialtjänstens roll i insatsen utökade hembesök	2 437	–	–
Implementeringsstrategier för föräldraskapsstödsprogram	1 954	–	–
Uppdrag att genomföra kartläggningar för att upptäcka sexuell riskutsatthet	1 962	–	–
Uppdrag att stödja kommunerna i omställningen till en mer förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst	4 865	–	–
Uppdrag om stöd till utsatta för prostitution och närliggande målgrupper	553	–	–
Uppdrag om en nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete	1 393	–	–
Förstudie om psykologisk behandling av hasardspelssyndrom och problematiskt spelande	524	–	–
Uppdrag om kunskapssammanställningar inom psykisk hälsa och suicidprevention – övergripande	2 458	–	–
Suicidprevention för vuxna	2 892	–	–
Nationella riktlinjer psykisk hälsa och suicidprevention	944	–	–
Stöd till lärare i att undervisa om psykisk hälsa	524	–	–
Uppdrag om kunskapsläget avseende ortorexia nervosa	136	–	–
Metodutveckling nationella riktlinjer	2 309	–	–
Nationella riktlinjer rättspsykiatri	769	–	–
Uppdrag om den nationella strategin inom psykisk hälsa och suicidprevention	1 615	–	–
Uppdrag att samordna det nationella arbetet med att genomföra den nya HTA-förordningen	3 905	–	–
Uppdrag att ta fram kunskapsunderlag avseende fysisk aktivitet	1 706	–	–
Uppdrag att ta fram kunskapssammanställningar om arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av psykisk ohälsa	3 214	–	–
Uppdrag att ta fram kunskapsöversikter om postcovid	2 745	–	–

Tabellen fortsätter på nästa sida

TABELL 1.2 fortsättning

Projekt	2025	2024	2023
Löpande arbete, vissa uppdrag och särskilda återrapporteringskrav			
Brukarsamverkan	103	45	158
HTA-samverkan	913	904	1 498
Uppdrag att ta fram kunskapsunderlag inom kommunal sjukvård	599	1 037	2 170
SBU Kommenterar	1 671	3 077	1 670
SBU:s upplysningstjänst	10 852	9 979	10 995
Utbilda och sprida kunskap inom socialtjänsten	4 491	1 772	2 549
Vetenskapliga kunskapsluckor	4 908	2 788	3 274
SUMMA	129 116	96 557	99 203

Kommunikation och spridning

SBU:s webbplats sbu.se har under 2025 utvecklats vidare med ett alltmer tillgängligt flöde av nyheter, rapporter, metodmallar och andra publikationer. Arbetet med ytterligare digitala projekt kommer att bära frukt under 2026. Myndigheten har även förberett för ett nytt intranät, bättre anpassat till medarbetarnas behov. Medverkan i Almedalen och på andra arenor har varit av värde för myndighetsöverskridande samverkan, liksom för möten med viktiga målgrupper.

Fler hittar till sbu.se genom AI

Under året har SBU:s webbplats, sbu.se, utvecklat sitt flöde av lättlästa och tillgängliga nyheter. Här publiceras resultat från rapporter och kunskapsunderlag, nya uppdrag, organisationsnyheter och information om kurser. SBU:s granskningsmallar uppdateras löpande och är bland de mest besökta sidorna på webbplatsen. Under 2025 sågs en ökning av antalet besökare som hittade till sbu.se via AI, främst ChatGPT. Från mitten av oktober till och med den 31 december noterades en kraftig ökning av antalet besök på sbu.se. Vår analys visar att denna trafikökning huvudsakligen genererats av automatiserade program (botar) med oklart ursprung (se Tabell 1.4). Åtgärder har vidtagits för att blockera denna typ av trafik, då förfrågningarna inte härrör från legitima användare. På grund av detta är det inte möjligt att redovisa en tillförlitlig siffra för antalet besökare (sessioner) och besökta sidor på sbu.se för 2025.

Utvecklade funktioner för att presentera digital information på sbu.se

SBU har under 2025, inom ramen för ett pågående utvecklingsprojekt, arbetat intensivt med att utveckla pedagogiska funktioner för att presentera och förmedla information på enkla och tillgänglighetsanpassade sätt. Materialet visar hur vetenskaplig kunskap kan användas i det dagliga

arbetet och ger verktyg för att kritiskt granska påståenden och forskningsresultat. Lansering på SBU:s webb är planerad till januari 2026 och ska stödja i omställningen till en mer förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst (se regeringsuppdrag på sida 26).

SBU:s rapporter citeras i grå litteratur många år efter publicering

Frågan om hur SBU:s rapporter används och påverkar myndighetens avnämare har lyfts i ett internt utvecklingsprojekt. Här har myndigheten valt att studera hur ett urval av SBU:s rapporter citeras i vetenskaplig litteratur så väl som i myndighetspublikationer och annan så kallad grå litteratur¹⁸. Ett resultat är att SBU:s publikationer används och citeras under många år långt efter publiceringsdatum.

Förstudie inför nytt intranät

Myndighetens intranät fungerar som ett nav för information och verktyg som SBU:s medarbetare behöver i sitt dagliga arbete. Under 2025 har myndigheten genomfört en omfattande förstudie av hur det nuvarande intranätet tillgodoser organisationens behov. Målet inom det pågående utvecklingsprojektet om ett

¹⁸ Grå litteratur är forskningsrelaterade dokument som antingen har publicerats utan att ha genomgått vetenskaplig publiceringsprocess, eller har publicerats utanför gängse vetenskapliga distributionskanaler och därför kan vara svåra att hitta i sedvanliga referensdatabaser.

vidareutvecklat intranät är att under 2026 lansera ett nytt intranät som erbjuder en hållbar och ändamålsenlig plattform för digital internkommunikation.

Tydligare språkstöd

Under 2025 har SBU reviderat intranätets stöd för att skriva enligt principerna för klarspråk. Myndighetens medarbetare har fått tillgång till regelbunden kompetensutveckling inom området.

SBU har fortsatt utreda och publicera nya ordförklaringar och termer med definitioner. Terminologiarbetets beslut och erfarenheter delas med andra myndigheter inom vård och omsorg genom ett nätverk som samordnas av Språkrådet, en avdelning inom Institutet för språk och folkminnen (Isuf).

Fler följare på LinkedIn

På LinkedIn får SBU allt fler följare, som vid årets slut hade ökat till 11 235 (se Tabell 1.4), främst aktiva inom offentlig förvaltning, folkhälsa, hälso- och sjukvård, socialtjänst, vidareutbildning och forskning. Kontot används i första hand för att förmedla resultat från SBU:s publicerade rapporter och berätta om SBU:s arbete, samt för att stödja rekryteringen av nya medarbetare. Via LinkedIn bjuder även SBU in till egna kurser och berättar om samarbeten och evenemang som SBU medverkar i. I ett av årets mest sedda inlägg på LinkedIn delade SBU en länk till en rapport på sbu.se där myndigheten kartlagt vilken forskning som finns om beteendeinriktade insatser för att öka fysisk aktivitet hos personer med ohälsa, eller risk för ohälsa.

SBU omnämns ofta i regeringens skrivelser

Sju pressmeddelanden om SBU:s rapporter skickades ut under 2025. I medier, skrivelser och poddar refererades eller

nämndes SBU minst 275 gånger under året (2024: 258 ggr., 2023: 313 ggr.). Störst antal omnämnanden gjordes i dokument och pressmeddelanden från regeringen. Att SBU allt oftare refereras till här speglar en ökning av antalet regeringsuppdrag och myndighetens betydelse som vetenskapligt orienterad remissinstans.

Läkartidningen, Aftonbladet, Dagens Medicin och SVT (Sveriges Television), hörde till de nyhetsmedier som rapporterade flitigast om SBU under 2025.

I november ordnade SBU ett utbildningstillfälle för media. Rubriken var *Rapportera om kvalitativa resultat – så ställer du rätt frågor*. Deltagare var 21 journalister och kommunikatörer från svenska medier och lärosäten.

Under 2025 har SBU skickat ut tolv digitala nyhetsbrev till cirka 6 870 prenumeranter (se Tabell 1.4).

Dialog på konferenser och under webinarier

Under 2025 har SBU medverkat som utställare på fem konferenser och mässor: *NFOG Congress*, *Kuratorsdagarna*, *Socialchefsdagarna*, *Socionomdagarna* samt *Vårdarenan*. Engagemanget har möjliggjort direkt dialog med viktiga målgrupper.

Flera av SBU:s medarbetare, däribland generaldirektör, deltog i Almedalen 2025. De medverkade dels som deltagare i paneler och diskussioner, dels som nätverkande åhörare i programpunkter kopplade till myndighetens arbete.

I november höll SBU ett webinarium för patienter om rapporten *Undersökning av avvikande antal kromosomer i embryot vid assisterad befruktning*, som publicerats av myndigheten tidigare under 2025. Syftet med webinariet var att berätta om och svara på frågor om rapporten och vad SBU:s utvärdering resulterat i.

TABELL 1.4 Jämförelsesiffror för kommunikation och spridning

	2025	2024	2023
Besökare (sessioner) på sbu.se	2 048 931*	718 457	848 524
Besökta sidor på sbu.se	2 791 106*	1 578 620	1 809 418
Följare på SBU:s Facebookkonto	1 413	1 381	1 354
Följare på SBU:s Linkedinkonto	11 235	9 744	7 786
Utskickade digitala nyhetsbrev	12	13	11
Prenumeranter digitala nyhetsbrev	6 870	6 340	6 540

* Pga. trafik genererad av automatiserade program (botar) är det inte möjligt att redovisa tillförlitlig statistik för antalet besökare (sessioner) och besökta sidor på sbu.se för 2025.

TABELL 1.5 Totala kostnader för kommunikation och spridning (tkr)

	2025	2024	2023
IT-media	10 212	11 026	9 378
Informationsmaterial, utskick, nytryck	2 454	2 732	3 192
Rapporthantering, försäljning	312	710	451
Patientversioner och särtryck	0	0	148
Utställningar och mässor	1 266	1 770	2 959
Samarbete med vård- och omsorgsorganisationer	2 206	1 896	52
Vetenskap & Praxis	860	396	1 319
Massmedia, mediabevakning m.m.	982	959	588
Uppföljningar	0	10	234
Kunskapsstöd för vården	2 291	0	6
Kunskapsstöd för lekmän och allmänhet	0	0	23
SUMMA	20 583	19 500	16 049

Beloppen inkluderar direkta kostnader, fördelade lönekostnader och schablonmässigt fördelade kostnader (indirekta kostnader).

Samverkan

SBU har under året fortsatt att vara en aktiv part i olika forum för samverkan. Sedan november är SBU:s generaldirektör vice ordförande i Rådet för styrning med kunskap, och SBU:s medarbetare är aktiva i flera arbetsgrupper. Detta ger ökade möjligheter att bidra till en samordnad, effektiv och målgruppsanpassad nationell kunskapsstyrning. Myndigheten har lämnat vetenskapliga kunskapsunderlag till Socialstyrelsens arbete med nationella riktlinjer och stödjer också andra myndigheter med kunskapsunderlag. SBU arbetar fortsatt med samverkan med patienter, brukare och närstående för att få så relevanta rapporter och kunskapsunderlag som möjligt.

Rådet för styrning med kunskap

SBU ingår som en av tio myndigheter i Rådet för styrning med kunskap (Rådet) i enlighet med Förordning (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst och LSS-verksamhet. Rådet har i uppgift att säkerställa att kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst blir så samordnad, effektiv och målgruppsanpassad som möjligt. SBU:s generaldirektör blev i november 2025 vald till vice ordförande i Rådet. Stabschefen ingår i beredningsgruppen.

Rådet har under 2025 sammanträtt vid fyra tillfällen. Utöver att arbeta aktivt med identifierade utvecklingsaktiviteter har Rådet diskuterat bland annat AI-relaterade frågor, hälsofrämjande och förebyggande arbete samt infrastruktur för digitala kunskapsstöd. För tredje året anordnades en myndighetsgemensam omvärldsanalys i form av en workshop som samlade analytiker och omvärldsbevakare från samtliga myndigheter.

SBU deltar även i Rådets olika nätverk och arbetsgrupper. En av dessa är arbetsgruppen för ett stärkt, förebyggande och hälsofrämjande arbete inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Gruppens arbete har pågått sedan våren 2023 och slutredovisades till Rådet i november 2025. Under 2025 har arbetet inom

gruppen fokuserat på att ta fram kunskapsstöd till beslutsfattare inom området samhällsekonomi för ett stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete. Myndigheten har varit aktiv och drivande i framför allt tre av de framtagna kunskapsstöden¹⁹, vilka presenterats i olika sammanhang för beslutsfattare på regional och kommunal nivå. Rådet beslutade om dessa kunskapsstöd i november 2025 och de publiceras på Folkhälsomyndighetens webbplats²⁰ i januari 2026.

SBU har under året även format en arbetsgrupp tillsammans med representanter från Folkhälsomyndigheten, Forte och Socialstyrelsen. Syftet är att föreslå steg för att säkerställa att vårdens och omsorgens behov når forskare och forskningsfinansiärer, samt att nya forskningsresultat kommer till användning i praktiken, eller leder till att icke effektiva eller skadliga insatser utmönstras. Arbetsgruppen har enats om en utvecklad modell för kunskapsstyrning där kopplingen till generering, sammanställning och implementering av vetenskaplig kunskap lyfts fram.

¹⁹ *Argument för satsningar på ett stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete, Introduktion till ekonomiska utvärderingar av insatser i hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt Ekonomisk utvärdering av insatser i hälso- och sjukvården och socialtjänsten – en vägledning steg-för-steg.*

²⁰ Se Folkhälsomyndighetens webbplats [Ekonomisk utvärdering – stöd för prioriteringar i kommun och region](#).

Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården

Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården är en modell för långsiktig samverkan på nationell nivå. SBU ingår i partnerskapet tillsammans med fem ytterligare myndigheter från Rådet för styrning med kunskap samt styrgruppen för Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård. Inom partnerskapet bedrivs både taktiskt arbete och samverkan genom olika aktiviteter och löpande möten. Under 2025 har arbetet fortsatt med att mer konkret förankra viljeinriktningen om en sammanhållen kedja för kunskapsstyrningen.

SBU har lett en av höstens arbetsgrupper kring den gemensamma utvärderingen av kunskapsstyrningskedjan och deltar också i samtliga tre nyinrättade arbetsgrupper om obesitas. Myndigheten har även bland annat medverkat i så kallade kunskapsstyrningsdagar där representanter från nationella arbetsgrupper och programområden lyssnar på goda exempel och möter aktörer inom partnerskapet.

Partnerskapet för kunskapsstyrning inom socialtjänsten

Visionen för Partnerskapet för kunskapsstyrning inom socialtjänsten är att genom samverkan, dialog och samordning av initiativ bidra till behovsanpassad kunskapsutveckling och stöd till implementering, så att bästa tillgängliga kunskap används.

SBU har en aktiv roll i detta partnerskap genom att delta i nätverket Nationella samverkansgruppen för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S) och genom partnerskapets dialog- och årsmöten.

SBU deltar även i arbetsgruppen för kommunal hälso- och sjukvård. Medverkan i gruppen leder till att SBU har direkt tillgång till information om kommuners utmaningar i omställningen till Nära vård samt till den nya socialtjänst-

lagen (2025:400). Detta ger SBU en möjlighet att diskutera behov och den roll myndigheten kan ta i omställningen.

Under 2025 har SBU arbetat utifrån en nationell modell²¹ för att gemensamt identifiera lokala behov av kunskap inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården, för områdena barn och unga samt skadligt bruk och beroende. Detta genom att beakta de lokala verksamheternas behov av kunskapsunderlag. SBU har under året också haft flertalet gemensamma möten med de övriga nationella aktörerna inom detta partnerskap.

Övrig samverkan inom socialtjänstområdet

SBU har under 2025 deltagit i många nätverk och samverkansformer för att säkerställa att myndighetens kunskapsunderlag är värdeskapande för målgrupperna och att de tas fram i samverkan med andra aktörer där det behövs.

När det gäller socialtjänstområdet har SBU deltagit i möten och avstämningar tillsammans med Forte inom forskningsprogram för tillämpad välfärdsforskning samt för hållbar socialtjänst, och med Myndigheten för delaktighet om insatser för att förebygga kriminalitet. På samma sätt har SBU samverkat med Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd om insatser för att främja adopterades psykiska hälsa och om jämställdhetsaspekter vid föräldraskapsstöd samt med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor om insatser för unga som varken arbetar eller studerar.

SBU har även deltagit i möten och avstämningar tillsammans Nationellt kompetenscentrum för kvinnofrid (NCK), Socialstyrelsens avdelningsledning för kunskapsstyrning inom socialtjänsten samt tidskriften Socionomen.

²¹ Lokala behov av kunskap – modell för att identifiera lokala behov av kunskap inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården, Sveriges Kommuner och Regioner, 2024.

Övrig samverkan inom kommunal hälso- och sjukvård och Nära vård

Utöver samverkan inom ramen för Partnerskapet för kunskapsstyrning inom socialtjänsten har SBU samverkat med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Under 2025 har SBU fört dialog och genomfört en gemensam workshop med flera verksamheter på Socialstyrelsen. Vid dessa tillfällen har myndigheterna tillsammans identifierat en rad frågor, för att synliggöra vilka evidensbaserade forsknings-sammanställningar från SBU som kan bidra till Socialstyrelsens kunskapsstöd.

Samverkan har bidragit till spridning av kunskap om SBU:s arbete, och för myndighetens egen del, till ett värdefullt nätverk för fortsatt utveckling av arbetet inom området Nära vård.

Kunskapsunderlag till nationella riktlinjer

Under året har SBU lämnat kunskapsunderlag till Socialstyrelsens arbete med nationella riktlinjer inom områdena allergi, förlossning, palliativ vård och rättspsykiatri. Dessutom har myndigheten lämnat underlag till Socialstyrelsens arbete med nationella screeningprogram, och i oktober 2025 publicerade SBU rapporten *Nyföddhetsscreening för Metakromatisk leukodystrofi*.

SBU har även påbörjat ett metodutvecklingsarbete i syfte att stödja utvecklingen av nya nationella riktlinjer. Eftersom Socialstyrelsen har påbörjat ett större uppdateringsarbete av samtliga nationella riktlinjer inom psykiatriska tillstånd, har SBU valt att fokusera utvecklingsarbetet på detta område. Målet är att ge en överblick över befintliga riktlinjer av god kvalitet som kan bidra till att snabbare besvara de frågeställningar som ska uppdateras i de nationella riktlinjerna.

Stöd till andra myndigheter inom deras regeringsuppdrag

SBU samverkar med och stödjer även andra myndigheter inom ramen för deras regeringsuppdrag, och har bland annat under 2025 fortsatt stödja Folkhälsomyndigheten i dess uppdrag att ta fram och genomföra den nationella strategin för att motverka ensamhet. SBU har bidragit med texter och underlag till själva strategin som publicerades av Folkhälsomyndigheten i februari 2025, *Tillsammans för god gemenskap i hela befolkningen – en nationell strategi mot ensamhet*. SBU har efter detta ingått i den gemensamma myndighetsgruppen som leds av Folkhälsomyndigheten och som träffas regelbundet. Genom att delta i arbetet bidrar SBU med att stärka det vetenskapliga perspektivet i genomförandet av strategin. Tack vare en tidig dialog och nära samarbete med Folkhälsomyndigheten och övriga deltagande myndigheter får SBU möjlighet att prioritera relevanta och användbara frågeställningar i sitt arbete.

Som ytterligare exempel kan nämnas att SBU deltagit i arbetet med Skolverkets regeringsuppdrag om stödmaterial för undervisning om psykisk hälsa, inom kurs- och ämnesplanerna för idrott och hälsa samt för biologi. SBU har deltagit i möten med Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen samt tagit fram ett kunskapsunderlag om insatser och åtgärder inom skolan som har ett vetenskapligt stöd, vilket överlämnades till Skolverket i november 2025.

Nytt myndighetsnätverk för hälsoekonomi

Under året har SBU varit med och bildat ett hälsoekonomiskt myndighetsnätverk som samlar hälsoekonomer från olika myndigheter. SBU medverkar i styrgruppen och var under hösten 2025 värd för nätverkets andra möte. Syftet med nät-

verket är att utgöra ett forum för att diskutera hälsoekonomiska frågor som är av gemensamt intresse och att ge deltagarna en inblick i och en ökad förståelse för det hälsoekonomiska arbetet vid respektive myndighet.

SBU:s hälsoekonomer samordnar fortsatt Nätverket för hälsoekonomi (NHE). Inom NHE anordnas öppna webinarier om aktuella ämnen inom hälsoekonomi.

Under hösten 2025 samarrangerade SBU och Svensk förening för hälsoekonomi (SHEA) ett seminarium som lockade närmare 50 deltagare på plats och närmare 100 deltagare digitalt.

Nätverk för vetenskaplig informationsförsörjning

SBU deltar även i olika nätverk med fokus på vetenskaplig informationsförsörjning och litteratursökning. SBU är med i styrgruppen för Nätverket för systematisk sökning i vetenskaplig kontext, ett nationellt nätverk som samlar drygt 300 bibliotekarier och informationsspecialister som arbetar med systematisk sökning. SBU har också hållit presentationer för nätverkets medlemmar, som kommer från kommuner, regioner, myndigheter, lärosäten och företag inom Sverige och Norge. Nätverket syftar till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling inom metoder för litteratursökning.

Patient- och brukarsamverkan

En god samverkan och dialog med patienter, brukare och närstående är en viktig del av SBU:s arbete för att få så relevanta rapporter och kunskapsunderlag som möjligt. Olika typer av dialoger och samverkan förekommer därför i många av SBU:s projekt. Utifrån de olika projektens syfte och behov anpassas samverkan sett till bland annat form och omfattning. SBU

ingår också i det myndighetsgemensamma nätverk för erfarenhetsutbyte av brukar-delaktighet som är knutet till Rådet för styrning med kunskap. Ordförandeskapet i nätverket roteras och SBU var ordförande under andra halvan av 2025.

Nedan beskrivs den patient- och brukarsamverkan som skett och som avslutats inom SBU:s projekt under 2025, samt eventuell annan samverkan som skett utanför specifika projekt:

HTA-förordningen

I arbetet med den nya HTA-förordningen (HTAR) har SBU genomfört två heldagsutbildningar under året riktat mot patientorganisationer. Från och med 2025 ska gemensamma kliniska granskningar (Joint Clinical Assessment, JCA) av nya läkemedel och medicintekniska produkter genomföras på EU-nivå som en följd av HTAR. För samtliga tolv JCA-ärenden som startats under 2025 har SBU kontaktat svenska relevanta patientorganisationer med förfrågan om de vill komma med inspel på omfattningen av det som ska utvärderas, det vill säga utvärderingens frågeställning i form av ett PICO²². Sju patientföreningar medverkade i processen.

Läkemedelsbehandling av polycystiskt ovarialsyndrom – hälsa och livskvalitet på kort och lång sikt

Under den inledande fasen av projektet genomfördes ett möte med en företrädare för ett patientnätverk för att diskutera frågeställning och vilka utfall, det vill säga mått för hälsa och livskvalitet, som kunde anses viktiga att mäta utifrån ett patientperspektiv, samt reflektioner kring etiska överväganden.

²² PICO, Population, Intervention, Control, Outcome.
Svenska: population, insats, jämförelse/kontroll, utfall.

Psychometric properties for instruments used to measure core outcomes for provoked vestibulodynia: a systematic review

I detta internationella projekt som SBU medverkade i utvärderades mätmetoder för olika instrument som används i forskningen inom provocerad vulvodyni. En person med patientperspektiv ingick som sakkunnig i projektledningen.

Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd

Inom ramen för detta projekt ingick brukarsamverkan på flera sätt. Dels fanns representanter från flera organisationer i referensgruppen, dels medverkade en representant mer aktivt till utformning och innehåll i kapitlet om etiska aspekter för ett relevant innehåll som speglar brukares verklighet och vårdssituation. Referensgruppen fick information om projektets framskridande och gavs möjlighet att lämna synpunkter på innehållet.

Undersökning av avvikande antal kromosomer i embryot vid assisterad befruktning

I detta projekt engagerades representanter för ett riksförbund för att bland annat inhämta synpunkter på projektplan och frågeställning samt etiska aspekter. Representanterna informerade även om synpunkter på rapporten från patienter samt gav förslag på upplägg för ett webinarium anordnat av SBU.

Interventioner för att förebygga och minska tvångsåtgärder inom psykiatrisk vård och institutionsvård av barn och unga

Under arbetet med detta projekt deltog flera föreningar, organisationer och riksförbund i dialogmöten med SBU. De bidrog till diskussioner om frågeställningens relevans och avgränsningar, centrala etiska och hälsoekonomiska aspekter samt fortsatta utvecklingsinsatser.

Internationellt arbete

SBU är kontaktmyndighet i internationella frågor som rör utvärdering av medicinska metoder och stödjer också såväl det europeiska samarbetet som övrigt internationellt samarbete inom HTA. SBU ansvarar fortsatt för sekretariatet för det internationella nätverket inom social utvärdering, INSIA. Sedan 2024 representeras Sverige av SBU och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i den samordningsgrupp som på EU-nivå beslutar om de gemensamma utvärderingarna om läkemedel och viss medicinteknik. Under året har SBU internt arbetat med att förbereda myndigheten för att delta i EU-gemensamma utvärderingar av medicinteknik och läkemedel och deltar aktivt på EU-nivå med att genomföra HTA-förordningen.

Nordisk samverkan

SBU är medlem i det nordiska nätverket The Nordic HTA Network (NHTAN) för HTA-organisationer där fokus är på utvärdering av andra behandlingar än läkemedel, framför allt medicintekniska produkter. Under 2025 har NHTAN hållit två möten som SBU deltagit i. Vid dessa möten har deltagarna utbytt erfarenheter och utmaningar samt information om respektive lands pågående arbete för att anpassa sig till HTA-förordningen (HTAR). Nätverket arbetar främst med att identifiera potentiella samarbetsmöjligheter, öka användningen av varandras utvärderingar och systematisera ett digitalt kunskapsutbyte genom seminarier.

Ett annat nordiskt nätverk är Nordic HTAR, som håller månadsvisa möten med de nordiska myndigheter som deltar i det gemensamma arbetet under HTAR. Syftet är att dela erfarenheter relaterade till HTAR-processerna. Nätverket fokuserar framför allt på utvärderingar av läkemedel.

SBU är fortsatt engagerat i det nordiska GRADE²³-nätverket och ingår i styrgruppen samt förvaltar nätverkets webbplats. Nätverket har som syfte att på olika sätt stödja tillämpningen av GRADE-systemet i de

nordiska länderna. Under 2025 har nätverket bland annat anordnat webinarier och arbetat med översättningar av terminologin inom GRADE till de nordiska språken.

Europeisk samverkan

Under året har SBU fortsatt arbetet med att förbereda inför HTAR, dels inför myndighetens eget deltagande i gemensamma europeiska utvärderingar av medicinteknik och läkemedel, dels med samordning av det nationella arbetet enligt gemensamt regeringsuppdrag till SBU och TLV (se sida 22). Under hösten blev SBU utsedd som utvärderare i en EU-gemensam klinisk utvärdering (Joint Clinical Assessment, JCA) av relativ effekt, vilket blir myndighetens första JCA.

SBU deltar på flera sätt i förberedelsearbetet på EU-nivå, framför allt inom samordningsgruppen som leder EU:s HTA-samarbete och inom dess olika arbetsgrupper, samt inom kommittén för genomförandet. SBU finns representerad i arbetsgrupperna för gemensamma utvärderingar för metod, för informationsspecialister samt i gruppen inriktad på frivilligt samarbete.

SBU är medlem i Heads of Agencies Group (HAG), det europeiska nätverk av myndigheter och organisationer som ansvarar för medicinsk utvärdering.

²³ GRADE, Grading of Recommendations, Assessment, Development and Evaluation, är ett internationellt framtaget system för evidensgradering av resultat från systematiska översikter.

Under 2025 har tre möten med HAG ägt rum. Även här har mötena fokuserat på organisering av samarbetsformer av arbetet under HTAR och förberedelser inför förordningen. Ett konsortium har också skapats, vilket är en förutsättning för EU-finansiering av arbete som kommer av HTAR, och en avsiktsförklaring har antagits. I slutet av året har också arbetet påbörjats med en kommande utvärdering av arbetet under HTAR samt av själva förordningen. SBU deltar i arbetsgruppen som tillsatts för detta ändamål.

Utöver detta deltar en medarbetare från SBU i en rådgivande metodgrupp vid EU:s smittskyddsmyndighet European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Gruppen har i uppdrag att stödja och prioritera områden för metodutveckling av kunskapssammanställningar inom folkhälsoområdet, med särskilt fokus på smittskydd.

Internationell samverkan

SBU ansvarar fortsatt för sekretariatet för INSIA (the International Network of Social Intervention Assessment) och arrangerade nätverkets tredje fysiska medlemsmöte för de åtta medlemsorganisationerna i Paris i oktober. Under mötet diskuterades nätverkets strategiska inriktning och olika metodologiska frågor relevanta för utvärderingar av sociala insatser. INSIA fungerar som en plattform för likasinnade internationella aktörer som gemensamt utvecklar och tillgängliggör kunskapsbaserade metoder för socialtjänsten. (Läs mer om INSIA och SBU:s regeringsuppdrag på sida 18).

Myndigheten har under året även deltagit vid den årliga konferensen anordnad av Guidelines International Networks (GIN). Under konferensen arrangerad av European Association for Health Information and Libraries (EAHIL) presenterade SBU arbetet om val av databaser till systematiska översikter avseende socialtjänsten.

SBU är medlem i det internationella nätverket International Network of Agencies for Health Technology Assessment (INAHTA) för offentligt finansierade organisationer som gör medicinska utvärderingar. INAHTA har 52 medlemsorganisationer från 33 länder. Nätverket syftar till att sprida arbete och dela kunskap samt erfarenheter mellan varandra. Under 2025 har medarbetare från SBU deltagit i styrelsen samt i fyra utbildningsgrupper, varav SBU leder gruppen om brukarsamverkan.

Under den årliga konferensen för den vetenskapliga föreningen Health Technology Assessment international (HTAi) deltog SBU och höll flera presentationer. Myndigheten är även fortsatt en stödjande medlem i den internationella organisationen Ensuring Value in Research (EViR) genom sitt arbete med vetenskapliga kunskapsluckor, och är svensk fokuspunkt för Världshälsoorganisationen (WHO) avseende HTA.

TABELL 1.6 **Totala kostnader för internationellt arbete (tkr)**

	2025	2024	2023
INAHTA	604	664	904
INSIA	1 845	2 682	2 608
HTAR	187	4 331	0
Övrigt internationellt arbete	2 661	2 123	3 530
SUMMA	5 297	9 800	7 042

Beloppen inkluderar direkta kostnader, fördelade lönekostnader och schablonmässigt fördelade kostnader (indirekta kostnader).

Vetenskapliga kunskapsluckor

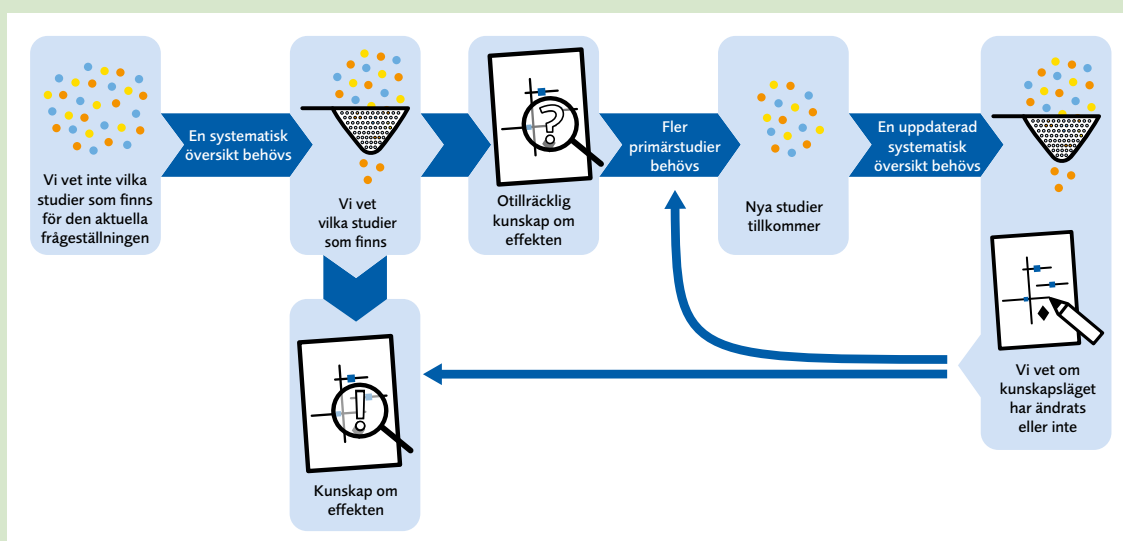
För att synliggöra de behandlingar och insatser där det behövs mer forskning om effekter listar SBU vetenskapliga kunskapsluckor. Dessa kan ge vägledning i val av fortsatt forskning och kan beaktas vid tilldelning av nya forskningsmedel. Genom arbetet med kunskapsluckor lyfter SBU etiska och ekonomiska konsekvenser av att forskning ibland inte är användbar. För att öka nyttan av forskningsmedel och praktisk forskning krävs samverkan mellan flera aktörer. Det långsiktiga målet är att ny forskning ska fylla de kunskapsluckorna som SBU har identifierat.

FAKTARUTA 1.3 Vad är en vetenskaplig kunskapslucka enligt SBU:s modell?

En vetenskaplig kunskapslucka innebär att det saknas evidens för vilken sammanvägd effekt en metod eller insats har, dvs. kunskap från en systematisk översikt. Baserat på vilken forskning som behövs för att fylla luckan finns tre typer av vetenskapliga kunskapsluckor enligt SBU:s modell*:

- **En systematisk översikt** behövs när vi inte vet vilka studier som finns och därmed inte den sammanvägda effekten. De primärstudier som eventuellt finns behöver identifieras, granskas och vägas samman i en systematisk översikt för att kunskapsläget ska kunna fastställas.
- **Fler primärstudier behövs** när en tillförlitlig systematisk översikt visar att det är osäkert vilken den sammanvägda effekten är. Det kan bero på att det saknas studier, att studierna har bedömts ha hög risk för systematiska fel, är för få, för små eller visar motsägande resultat (tillförlitligheten hos den sammanvägda effekten är mycket låg, till exempel enligt GRADE).
- **En uppdaterad systematisk översikt** behövs när det tidigare gjorts en systematisk översikt som visar att primärstudier behövs, och det finns skäl att tro att nya studier har tillkommit som möjligen kan ändra kunskapsläget.

* För att en vetenskaplig kunskapslucka ska läggas in i SBU:s databas krävs att metoden eller insatsen används i Sverige, eller bedöms kunna bli aktuell för användning inom en snar framtid.

Identifiering av vetenskapliga kunskapsluckor

SBU synliggör identifierade vetenskapliga kunskapsluckor i en databas. Databasen är en tjänst för forskare och forskningsfinansiärer där de kan ta del av var det behövs mer praktisknära forskning eller sammanställd vetenskaplig kunskap. Under 2025 har kunskapsluckor identifierats av SBU utifrån 18 av myndighetens egna publikationer, men även genom 37 publikationer från regionala och lokala enheter för medicinsk utvärdering samt 5 nationella riktlinjer från Socialstyrelsen.

Det är 272 kunskapsluckor som har uppdaterats och ersatt ett antal tidigare publicerade luckor (2024: 31 st.; 2023: 20 st.). Den stora ökningen av antalet uppdaterade kunskapsluckor beror på att Socialstyrelsen har uppdaterat de nationella riktlinjerna för tandvård. Vid årets slut fanns i SBU:s databas 3 746 vetenskapliga kunskapsluckor på svenska (2024: 3 688 st., 2023: 3 521 st.) och 319 vetenskapliga kunskapsluckor på engelska (2024: 295 st., 2023: 253 st.).

Samverkan med nationella programområden

I Sverige finns nationella programområden som leder kunskapsstyrningen inom sitt respektive område (inom ramen för Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården). Nationella arbetsgrupper (NAG) kan tillsättas inom olika områden och vid behov för specifika frågor. SBU har sedan 2024 ett pågående utvecklingsarbete tillsammans med NAG Kunskapsluckor (tidigare kallad NAG Forskning och life science). Syftet är dels att ta fram en process för hur kunskapsluckor som har identifierats inom de nationella programområdena skulle kunna förmedlas till SBU och publiceras i SBU:s

databas, dels att programområden ska kunna prioritera bland identifierade kunskapsluckor. Som en del i arbetet har SBU under 2025 tagit fram information om innehåll i SBU:s databas på förfrågan från fyra nationella programområden.

Prioritering av vetenskapliga kunskapsluckor

Det är viktigt att de som påverkas av forskningen får uttrycka vilken forskning de tycker är viktig för att den ska vara relevant och användbar och få maximal nytta. SBU driver därför prioriteringsprojekt med syfte att informera forskare och forskningsfinansiärer om vad patienter, brukare och professionen vill ha klarhet i. Det är också viktigt att forskningen fokuserar på relevanta utfall och att samma utfall används i olika studier så att resultaten kan vägas samman. De som berörs av ett visst tillstånd kan därför tillsammans med forskare och profession gemensamt ta fram prioriterade utfall inom ett visst område. Myndigheten har under 2025 blivit inbjuden att presentera sitt arbete med att prioritera forskningsfrågor på tre konferenser, och har på så sätt nått ut till cirka 600 deltagare, både nationella och internationella.

SBU publicerade 2023 en rapport om prioriterade utfall för behandlingsstudier gällande provocerad vulvodyni, där sex utfall inom området prioriterades. Under ett efterföljande projekt utvärderades mättegenskaperna för samtliga bedömningsinstrument som användes inom forskningen för att mäta de tidigare prioriterade utfallen. Resultatet publicerades 2025 i en vetenskaplig artikel²⁴ där SBU står som medförfattare.

²⁴ Se länk till [Oxford Academics webbplats och artikeln](#).

Praktiknära forskning och samverkan med forskningsfinansiärer

SBU har under året format en arbetsgrupp under Rådet för styrning med kunskap tillsammans med andra myndigheter, med fokus på att vårdens och omsorgens behov ska nå forskare och forskningsfinansiärer, att forskningsresultat ska komma till användning i praktiken eller leda till utmönstring (läs mer på sida 34).

Myndigheten har även under året ingått med en representant i Fortes referensgrupp inom området psykisk hälsa. Referensgruppen är knuten till arbetet med den strategiska agendan för det tioåriga nationella forskningsprogrammet för psykisk hälsa. SBU har även en representant i Formas råd för evidensbaserad miljöanalys, vilket är ett styrande organ för arbetet med Formas systematiska forskningssammanställningar.

Interaktiva kartor som stöd för överblick och prioritering av forskning

SBU arbetar med interaktiva kartor som är en visuell presentation av de vetenskapliga publikationer som inkluderats inom ett projekt. Kartorna går att filtrera utifrån publikationernas innehåll, de ringar in områden där det finns kunskap och visar samtidigt var säker kunskap saknas (vetenskapliga kunskapsluckor). Kartorna har särskild relevans för forskare och forskningsfinansiärer.

Det sker ett löpande utvecklingsarbete på SBU med interaktiva kartor och under 2025 har sex interaktiva kartor publicerats²⁵ (2024: 7 st., 2023: 4 st.).

²⁵ Se länk till [SBU:s samlingssida för interaktiva kartor](#).

Arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom

SBU ska systematiskt sammanställa kunskap om arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom. Huvudmottagare av rapporterna är Försäkringskassan som använder underlagen vid bedömning av arbetsskadeärenden.

I instruktionen för SBU ingår att systematiskt sammanställa kunskap om arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom. Kunskapsunderlagen ska användas för bedömning av arbetsskador och huvudmottagare av rapporterna är Försäkringskassan. Myndigheterna har en nära dialog för att de ämnen som SBU väljer för rapporterna ska ha hög relevans och vara användbara.

Inom arbetsmiljöområdet publicerade SBU i mars 2025 utvärderingen *Arbetsmiljöns betydelse för kroniskt obstruktiv lungsjukdom*. Återkommande samverkan med Försäkringskassan har skett under arbetsprocessen. SBU har systematiskt utvärderat samband mellan faktorer i arbetsmiljön och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL).

Försäkringskassan använder SBU:s kunskapsöversikter som huvudsaklig källa för kunskap om arbetets skadlighet. Försäkringskassan har under 2025 uppdaterat de styrande och stödjande dokument som används i handläggningen av arbetsskade-

ärenden med syfte att öka kvalitet och rättssäkerhet i handläggningen.²⁶ I uppdateringen ingår SBU:s publicerade rapport om arbetsmiljöns betydelse för KOL och SBU:s tidigare publicerade rapport *Exponering för sensibiliserande ämnen i arbetsmiljön och koppling till allergisk astma* (2024).

Enligt återkoppling från Försäkringskassan betraktar myndigheten dessa rapporter som primära kunskapskällor inom respektive område och de används i handläggningen av arbetsskadeärenden. Utbildningsinsatser som baseras på kunskapen i rapporterna har också genomförts inom Försäkringskassans handläggande verksamhet.

Sedan tidigare ingår även andra rapporter från SBU inom arbetsmiljöområdet i underlaget för handläggning av arbetsskadeärenden.²⁷

²⁶ *Förmåner vid arbetsskada*, vägledning 2003:4 Version 22.

²⁷ Rapporter från SBU med rapportnummer 210, 223, 227, 240, 253, 261, 338 och 349.

Personal och kompetensförsörjning

SBU arbetar aktivt för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö och en kompetent, engagerad personalstyrka som ger myndigheten långsiktiga förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag. Myndighetens tillväxt, både under året och över tid, till följd av nya och tillkommande uppdrag har medfört ökade krav på strategisk planering, bemanning och kompetensförsörjning. Likaså med tanke på omvärldens ökade krav på informationssäkerhet och beredskap. Mot denna behovsbild har SBU genomfört en organisationsförändring med kompetensinventering, rekrytering och utvecklade former för samverkan. Sammantaget bedöms arbetet med personal- och kompetensförsörjning vara ändamålsenligt och i linje med verksamhetens behov.

SBU:s personal

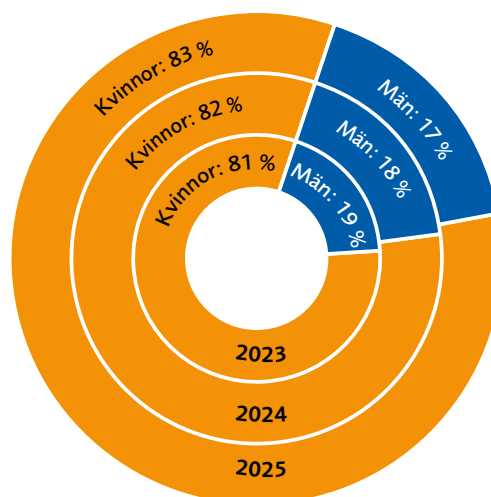
SBU:s tillväxt, som främst är en följd av nya och tillkommande uppdrag, har bland annat inneburit 31 rekryteringsprocesser under året. Vid årets slut hade SBU 108 anställda, varav 90 kvinnor och 18 män (se fördelning i procent i Figur 1.2). Antalet årsarbetskrafter uppgick till 92, vilket innebär en ökning jämfört med tidigare år (2024: 78 st., 2023: 78 st.). Medelåldern bland myndighetens medarbetare var 49 år (se Figur 1.3).

Under 2025 genomfördes såväl ersättnings- som nyrekryteringar och totalt anställdes 30 medarbetare (2024: 17 st., 2023: 11 st.). Av dessa tillsvidareanställdes 27 personer och tre anställdes tidsbegränsat. Under året avslutade nio medarbetare sina anställningar (2024: 11 st., 2023: 7 st.), av dessa avslutades en tidsbegränsad anställning vid avtalstidens utgång, två avslutades i samband med pension och sex medarbetare gick vidare andra anställningar. Sammantaget har personalstyrkan ökat i linje med verksamhetens utökade kompetensbehov.

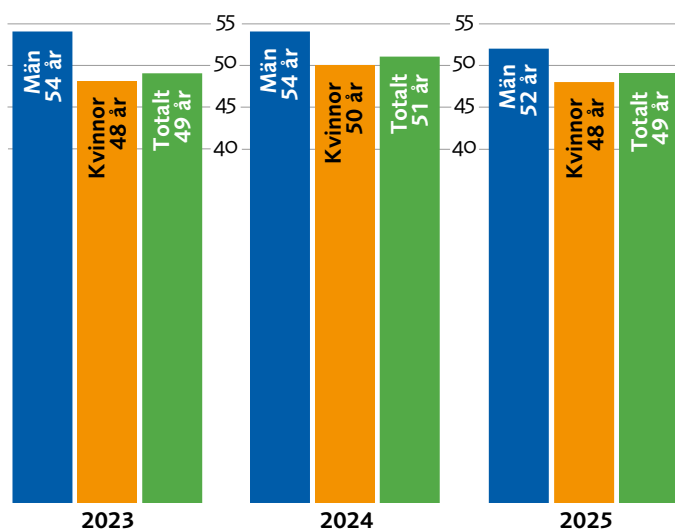
Bemanning och rekrytering samt organisationsförändring

SBU:s verksamhet ställer höga krav på specialistkompetens inom myndighetens sakområden samt inom vetenskaplig metod, statistik, hälsoekonomi, informationsförsörjning och kommunikation. Därtill påverkas kompetensbehovet av ökade krav inom digitalisering, ökande användningsområden för AI och informationssäkerhet. Arbetet med kompetensförsörjningen har därför under året haft en tydlig inriktning mot att säkerställa rätt kompetens över tid.

FIGUR 1.2 Fördelning kvinnor och män vid utgången av 2025 jämfört med 2024 och 2023

FIGUR 1.3 Medellåder för anställda vid utgången av 2025 jämfört med 2024 och 2023

Den organisationsförändring som genomfördes under året innebar en ny struktur för medarbetarnas organisatoriska inplacering, och inrättandet av åtta nya enhetschefsbefattningar i ett ytterligare chefsled. För att möta förändrade behov i omvärlden och ta tillvara befintlig kompetens genomfördes en kompetensinventering. Likaså inrättades nya befattningar inom såväl ledning som stödverksamhet och vetenskaplig verksamhet.

I jämförelse med tidigare år kan en ökning av antalet rekryteringar konstateras vilket speglar myndighetens tillväxt och förändrade kompetensbehov. Rekrytering till vissa chefsbefattningar har samtidigt varit mer resurskrävande för att nå rätt profiler. SBU bedömer att fortsatt översyn av krav- och kompetensprofiler, samt hur myndigheten positionerar sig som arbetsgivare, är nödvändig för att långsiktigt stärka kompetensförsörjningen.

Kompetensutveckling

Som en del av kompetensförsörjningen har SBU genomfört flera insatser för kompetensutveckling. Medarbetare och chefer har deltagit i kurser, konferenser, nätverk, interna utbildningar och ledarskapsprogram. Jämfört med tidigare år har

satsningen varit större. Både för att stärka organisationen i sin tillväxt och för framtida verksamhetsbehov.

Den största delen av satsningarna har genomförts inom ledarskap och chefstöd, mot bakgrund av den nya organisationsstrukturen. Ett chefsforum har etablerats för att stärka förutsättningarna för internt erfarenhetsutbyte och gemensam förståelse i frågor som rör styrning, ledning och statliga arbetsvillkor. SBU bedömer att dessa insatser bidrar till bättre förutsättningar för ett mer enhetligt och tydligt ledarskap.

Myndigheten har även prioriterat utveckling av digital kompetens. All personal har erbjudits utbildning i AI och nyckelkompetens har även tillförts genom rekrytering. Sammantaget bedömer SBU att detta stärkt förmågan att möta den digitala omställningen.

Vidare har insatser genomförts inom informationssäkerhet, krisberedskap, språk och kommunikation samt forskning, metod och analys. Deltagande i externa utbildningar och konferenser har bidragit till att vidmakthålla och utveckla myndighetens vetenskapliga och analytiska kompetens. Intern kunskapsdelning har också utvecklats genom nya mötesformer och utbildning av fler intranätsredaktörer.

Arbetsmiljö och samverkan

SBU har under året genomfört en enkätundersökning om den psykosociala arbetsmiljön som visade mycket goda resultat och att medarbetarna upplever en hög grad av psykosocial trygghet på arbetsplatsen.

Genom att ytterligare ett chefsled har inrättats, vilket innebär färre medarbetare per chef, finns nu större möjligheter till löpande dialoger och avstämningar för att tidigt uppmärksamma behov av informationsutbyte eller beslut.

Riskbedömningar har genomförts systematiskt vid genomförande av arbetsområden som påverkat en större del av medarbetarna, liksom en brandskyddsgenomgång. Sjukfrånvaron har fortsatt legat på en låg nivå jämfört med den statliga sektorn.

På SBU finns en friskvårdsgrupp som under året arrangerat flertalet aktiviteter för både fysisk och psykisk hälsa.

Miljöledningsarbete och intern miljörevision

På SBU finns en grupp med uppdrag att bedriva det praktiska och löpande arbetet med SBU:s systematiska miljöledningsarbete enligt miljöledningsförordningen (2009:907). Under 2025 har myndigheten tagit fram en ny handlingsplan för 2025–2027 med miljömål för myndigheten och uppdaterat sin miljöpolicy.

Den interna miljörevision som genomfördes på myndigheten under 2025 avgränsades till att fokusera på ledning och styrdokument, energianvändning och lokaler, samt avfall och kemikalieanvändning. Revisionen var en jämförelse mot 2022 års revision och visade bland annat på en förbättring och positiv utveckling vad gäller att minska myndighetens energianvändning och koldioxidutsläpp.

Myndighetsutveckling och kvalitetssäkring

För SBU har 2025 genomsyrats av förändring och utveckling. Organisationsöversynen som genomfördes föregående år har under 2025 lett till en implementerad organisationsstruktur med mindre enheter, ytterligare ett chefsled och en ledningsstab. Utveckling av ekonomistyrningen pågår fortsatt för att ytterligare stärka planering och uppföljning samt möjliggöra en optimal resursanvändning. För den vetenskapliga verksamheten har myndigheten arbetat med att bland annat konsolidera och vidareutveckla strukturerna för vetenskapligt metodstöd och intern kvalitetssäkring.

Organisationsförändring för en effektivare myndighet

Arbetet med att utveckla SBU:s organisation har pågått under året och bygger på organisationsöversynen från 2024, som visade behov av tydligare ansvarsfördelning, hållbarare chefskap, stärkt strategisk kapacitet och mer enhetligt arbetssätt.

Den nya strukturen, som trädde i kraft 1 september, börjar redan ge en tydligare styrning, ett stärkt ledarskap och bättre förutsättningar för en långsiktig utveckling. Mindre enheter och ett nytt chefsled har bidragit till att minska chefers arbetsbelastning och skapa närmare ledarskap, medan ledningsstaben stärker den strategiska samordningen. Det kan också ses tidiga tecken på en ökad tydlighet i ansvar och mandat samt en gradvis förbättrad samordning och mer enhetliga arbetssätt. Samtidigt kräver en full effekt att nya betenden och arbetssätt etableras successivt.

Förändringen har också skapat fler karriärvägar och lagt grunden för mer förutsägbara arbetssätt genom utvecklade rutiner, mötesformer och processer. Sammantaget stärker strukturen kvalitet, effektivitet och förutsägbarhet i SBU:s arbete.

Utvecklingsarbete med ekonomi- och verksamhetsstyrning

Utvecklingsarbetet inom ekonomi- och verksamhetsstyrning har under 2025 tagit viktiga steg mot ökad tydlighet, stabilitet och långsiktig effektivitet. Detta tillsammans med den nya organisationsstrukturen kan ses leda till bättre koordinering, tydligare beslutsvägar och en mer robust förvaltningskultur.

Inom ekonomistyrningen har arbetet med att tydliggöra rutiner, arbetssätt och roller drivits framåt. Utveckling av ekonomistyrningen, inklusive ett fullserviceavtal med Statens servicecenter, stärker möjligheterna till en effektiv planering och uppföljning samt en optimal resursanvändning. Arbetet ger ökad förutsägbarhet genom mer tillförlitliga prognoser och budgetutfall, tydligare ansvar och stabila system och rutiner.

Myndighetens IT-förvaltning är i startskedet med att strukturera roller och koppla systemstöd till processer. Detta skapar förutsättningar för mer effektiva digitala arbetssätt och långsiktiga förbättringar.

Sammanfattningsvis har dessa pågående utvecklingsinsatser lagt grunden för en stabil styrning och långsiktiga effekter för myndigheten.

Digitala verktyg och AI som stöd i arbetet

SBU har som målsättning att kontinuerligt öka förmågan att använda AI och annan relevant ny teknik genom datadrivet arbete. Ambitionen har varit att löpande utveckla verksamheten och höja kvaliteten i utförandet av myndighetens uppgifter, och samtidigt beakta och göra avväganden för att använda AI säkert och etiskt. Under året har både en policy och riktlinjer för användning av AI implementerats på myndigheten och alla medarbetare har tillgång till språkmodellen Copilot.

När det gäller AI-stöd i arbetet med forskningssammanställning har myndigheten startat ett utvecklingsprojekt som syftar till att medarbetarna kan använda AI på ett sätt som underlättar och effektiviserar arbetet samt bibehåller kvalitet och transparens. SBU följer noga den internationella utvecklingen av forskning om bruk av AI vid forskningssammanställning. I Sverige har SBU kontakt med andra myndigheter som också arbetar med forskningssammanställning, och deltar fortsatt i det så kallade AI-forum under Rådet för styrning med kunskap.

SBU har under 2025 även använt databasen Scopus AI för att kunna utföra sonderande litteratursökningar i projektens uppstartsfas. Syftet är att dra nytta av fördelarna med AI men i en kontrollerad miljö med kurerade och kvalitetssäkrade källor.

SBU har under året även fortsatt att utveckla arbetssätt med andra digitala verktyg som stöd för effektivitet och kvalitet i de vetenskapliga projekt som myndigheten bedriver. Kunskap om och användande av digitala verktyg i projekt för forskningssammanställning ökar för varje år. Verktöget Covidence, som stödjer hantering av studier i arbetet med litteraturoversikter, började testas i liten skala på myndigheten 2021 och var 2025 det allmänt använda verktyget.

Ett annat exempel är det mer omfattande verktyget EPPI-Reviewer som har prövats i projekt under 2025 med gott resultat och planeras som stödverktyg i ytterligare projekt. Båda verktygen kan ses bidra till bättre kontroll och därmed högre kvalitet i relevansgallring och kvalitetsbedömning av studier.

Kvalitetssäkring och metodstöd

Under året har myndigheten arbetat med att stärka och vidareutveckla strukturer för vetenskapligt metodstöd och intern kvalitetssäkring. Syftet är att skapa en organisation som tar rätt resurser i anspråk, har tydliga roller och ansvarsfördelning med systematiska rutiner för kunskapsdelning och uppföljning, samt är väl anpassad till verksamheten och säkerställer att kunskapsunderlagen håller en hög vetenskaplig kvalitet. Erfarenheterna från det pågående arbetet är positiva och visar på goda möjligheter att uppnå de eftersträlvade kvalitetsförbättringarna. Arbetet fortsätter under kommande år med fortsatt implementering och utvärdering.

SBU har under året även bland annat lanserat en ny granskningsmall för hälsoekonomiska studier. Syftet med mallen är att möjliggöra en systematisk och transparent bedömning av hälsoekonomiska studiers metoder samt överförbarheten av de hälsoekonomiska resultaten till en svensk kontext. Granskningsmallen är resultatet av ett längre metodutvecklingsprojekt.

Tidigare års metodutvecklingsprojekt avseende val av databaser till systematiska översikter med relevans för socialtjänsten, har SBU under 2025 spridit vidare till en internationell publik. SBU har presenterat resultaten på European Association for Health Information and Libraries (EAHIL) årliga konferens samt arrangerat ett webinarium för INSIA:s medlemmar.

Utvecklingsarbete med vetenskapligt stöd för organisation och implementering

Under 2025 har SBU vidareutvecklat ett arbetssätt för att på ett effektivt och samordnat sätt genomföra vetenskapliga kunskapssammanställningar om organisatoriska faktorer, systemperspektiv och implementering. Arbetet innebär bland annat att SBU stärker sin förmåga att identifiera och bedöma vilka organisatoriska förutsättningar som påverkar möjligheterna att införa och vidmakthålla kunskapsbaserad praktik inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och tandvård. Arbetet har bedrivits i nära dialog med andra myndigheter, framför allt Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

Inom detta fokusområde har SBU under 2025 levererat samt berett flera produkter som rör implementering och organisation. Dessa omfattar rapporter med olika mottagare och områden samt olika typer av beslutsunderlag, inklusive de som genomförts inom ramen för andra projekt.

SBU:s insynsråd

SBU:s insynsråd består av nio ledamöter, förordnade av regeringen, samt SBU:s generaldirektör som är ordförande. Under året har insynsrådet sammanträtt fyra gånger. Dessa möten har fokuserat på föredragningar om aktuellt på myndigheten med nedslag i den vetenskapliga verksamheten samt information om pågående regeringsuppdrag och utvecklingsprojekt.

SBU har även följt upp och presenterat bland annat verksamhetsuppföljning och årsredovisning. Årets sista möte ägnades åt en omvärldsspaning för att samla in trender och perspektiv och bidra till en strategisk utveckling för myndigheten.

I december 2025 tog regeringen beslut om förnyat förordnande för fyra ledamöter vars förordnande löpte ut i slutet på året.

SBU:s vetenskapliga råd

SBU:s vetenskapliga råd (Rådet) består av 20 personer, inklusive ordförande och vice ordförande, och utses av generaldirektören. För Rådet finns särskilda arbetsformer som övergripande anger hur Rådet ska bidra till beredningen av vetenskapliga underlag, bland annat genom att bistå med metod- och sakkunskap samt ge råd i metodutveckling.

Under året har ett arbete påbörjats för att stärka och tydliggöra Rådets roll i SBU:s verksamhet och för att utveckla samverkansformerna mellan Rådet och myndigheten, och i slutet på året genomfördes en workshop tillsammans med ledamöterna. Arbetet syftar till ett mer strategiskt nyttjande av ledamöternas samlade kompetens, vilket förväntas bidra till högre kvalitet i myndighetens vetenskapliga arbete.

Under 2025 har Rådet träffats för möten vid nio tillfällen.

Verksamhetens totala kostnader och intäkter

TABELL 1.8 Finansiering av verksamheten, anslag och externa medel under 2025 (tkr)

	Ingående balans	Tillkommit 2025	Förbrukat 2025	Utgående balans
Anslag				
Anslag (NOT 12)	3 922	97 461	95 453*	5 929
Uppdrag och projekt med externa medel				
Uppdrag om kunskapsunderlag inom området kvinnohälsa	–	6 000	6 000	0
Uppdrag om kunskapssammanställningar inom området psykisk ohälsa	–	12 000	12 000	0
Internationellt nätverk för samarbete inom området social utvärdering (INSIA)	–	1 000	1 000	0
Uppdrag om kunskapsunderlag inom kommunal sjukvård	–	3 000	3 000	0
Uppdrag att ta fram kunskapssammanställningar om alternativa metoder och arbetssätt till tvångsätgärder	–	3 000	3 000	0
Uppdrag att förbättra förutsättningarna för fler placeringar i förstärkta familjehem och behandlingsfamiljer	–	2 500	2 500	0
Uppdrag att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga	–	2 000	2 000	0
Ta fram kunskapssammanställningar för att förbättra äldreomsorgen	–	5 000	5 000	0
Uppdrag inom allergiområdet för en preventiv, effektiv och jämlik allergivård	–	1 000	1 000	0
Uppdrag att ta fram kunskapssammanställningar om utmönstring	–	3 000	3 000	0
Uppdrag att utveckla en nationell modell för riskbedömning inom tandvården	–	250	250	0
Uppdrag att samordna det nationella arbetet med att genomföra den nya HTA-förordningen	–	3 000	3 000	0
Uppdrag att ta fram kunskapsunderlag avseende fysisk aktivitet	–	1 000	1 000	0
Uppdrag till stöd för socialtjänstens omställning	–	4 000	4 000	0
Uppdrag att förbereda för stöd till utsatta för prostitution och närliggande målgrupper	–	750	750	0
Uppdrag att ta fram en myndighetsgemensam nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete	–	1 500	1 500	0
Uppdrag att ta fram kunskapsöversikter om postcovid	–	2 000	2 000	0
Uppdrag att utveckla en process för snabböversikter i en krissituation	–	2 000	2 000	0
Uppdrag att genomföra kunskapssammanställningar om insatser inom socialtjänsten för att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa bland barn och unga	–	3 000	3 000	0
Uppdrag om nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention	–	1 000	1 000	0

Tabellen fortsätter på nästa sida

TABELL 1.8 fortsättning

	Ingående balans	Tillkommit 2025	Förbrukat 2025	Utgående balans
Uppdrag att genomföra kartläggningar för att upptäcka sexuell riskutsatthet	–	2 000	2 000	0
Uppdrag att genomföra kunskapssammanställningar för att utvärdera arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av psykisk ohälsa (anslag 1:6)	–	1 000	1 000	0
Uppdrag att genomföra kunskapssammanställningar för att utvärdera arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av psykisk ohälsa (anslag 1:8)	–	1 000	1 000	0
EUnetHTA	91	486	355	222
INSIA	402	112	53	461
SUMMA	493	61 598	61 408	683
SUMMA	4 415	159 059	156 861	6 612

* Förbrukat 2025 (94 358) minus indraget belopp (1 095).

Tabell 1.9 redovisar en samlad bild av kostnaderna för de senaste tre åren. I de redovisade beloppen ingår indirekta kostnader som för år 2025 utgör ett påslag med 72 procent.

TABELL 1.9 Totala kostnader uppdelat på verksamhetens olika områden (tkr)

	2025	2024	2023
Projektverksamhet	127 950	103 670	99 203
Informationsspridning	20 582	19 500	18 350
Internationellt arbete	8 317	9 800	7 042
SUMMA	156 849	132 970	124 595

Tabell 1.10 redovisar dels de direkta kostnaderna för respektive verksamhetsgren, dels de gemensamma kostnaderna (indirekta kostnader). De gemensamma kostnaderna har i tabellerna i tidigare avsnitt fördelats på verksamhetsgrenarna som ett schablonmässigt påslag som för år 2025 uppgår till 72 procent.

TABELL 1.10 Direkta kostnader för respektive område samt gemensamma omfördelade kostnader (indirekta kostnader) (tkr)

	2025	2024	2023
Direkta kostnader			
Projektverksamhet	75 369	60 109	59 159
Informationsspridning	11 967	11 213	10 758
Internationellt arbete	3 865	4 577	3 324
SUMMA	91 201	75 898	73 241
Gemensamma kostnader			
Lokaler**	11 217	9 190	9 099
Nämnd och vetenskapligt råd*	2 304	2 184	1 603
Insynsråd*	191	95	–
Kansli och gemensamt	51 936	45 602	40 652
SUMMA	65 648	57 072	51 354
SUMMA	156 849	132 970	124 595

* SBU:s nämnd har utgått och ett insynsråd har tillkommit 2024 enligt beslut från regeringen.

** Ökade kostnader pga. förberedelse flytt till nya lokaler januari 2026.

TABELL 1.11 Finansiering uppdelat på verksamhetens olika områden (tkr)

	2025			2024			2023		
	Totalt	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Totalt	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Totalt	Intäkter av anslag	Övriga intäkter
Projektverksamhet	127 950	67 135	60 815	103 670	70 005	33 664	99 203	68 319	30 884
Kommunikation och spridning	20 582	20 582	0	19 500	19 500	0	18 350	18 182	168
Internationellt arbete	8 317	6 641	1 676	9 800	3 190	6 611	7 042	5 978	1 064
SUMMA	156 849	94 358	62 491	132 970	92 695	40 275	124 595	92 479	32 116

2 Ekonomisk redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Tkr	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 500	2 500	2 500
Utnyttjad kredit	819	1 138	819	797	917
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Maximalt utnyttjad kredit	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	849	1 064	783	198	0
Räntekostnader	6	36	31	2	1
Avgiftsintäkter					
Totala avgiftsintäkter	7	189	3 109	1 235	985
Anslagskredit					
Beviljad	2 923	2 826	2 762	2 737	2 712
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	5 929	3 922	2 325	6 299	2 999
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st.)	92	78	78	78	80
Medelantalet anställda (st.)*	102	89	86	88	88
DRIFTKOSTNAD PER ÅRSARBETSKRAFT	1 704	1 701	1 598	1 507	1 427

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

Resultaträkning

Tkr	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	94 340	92 696
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7	189
Intäkter av bidrag	3	61 598	39 021
Finansiella intäkter	4	904	1 064
SUMMA		156 849	132 970
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-113 576	-98 972
Kostnader för lokaler		-9 318	-9 273
Övriga driftkostnader	6	-33 593	-24 374
Finansiella kostnader	7	-51	-43
Avskrivningar och nedskrivningar		-312	-309
SUMMA		-156 849	-132 970
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	824	600
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	743	873
SUMMA		1 567	1 473
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		1 289	1 551
Övriga kortfristiga fordringar	10	54	0
SUMMA		1 343	1 551
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	1 658	3 701
SUMMA		1 658	3 701
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	12	-5 879	-3 322
SUMMA		-5 879	-3 322
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	13	23 095	21 581
SUMMA		23 095	21 581
SUMMA TILLGÅNGAR		21 784	24 984
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	14		
Statskapital	15	347	347
SUMMA		347	347
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	431	1 200
Övriga avsättningar	17	876	744
SUMMA		1 307	1 944
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	819	1 138
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	3 916	3 353
Leverantörsskulder		4 866	5 772
Övriga kortfristiga skulder	20	1 591	1 857
SUMMA		11 192	12 121
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	21	8 324	9 491
Oförbrukade bidrag	22	614	1 081
SUMMA		8 938	10 571
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		21 784	24 984

Anslagsredovisning

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 9 1:2 Ramanslag ap.1 Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (ram)	23	3 922	97 461	0	-1 095	100 288	-94 358	5 929
SUMMA		3 922	97 461	0	-1 095	100 288	-94 358	5 929

Anslagsposten får användas för Statens beredning för medicinsk och social utvärderings förvaltningsutgifter.

Av överföringsbeloppet har indragning med 1 095 tkr gjort då det överstiger 3 % av anslagssparandet från föregående år.

Myndigheten visar ett överskott på 5 929 tkr vilket motsvarar ca 6 % av anslagstilldelningen.

Överskottet beror till största delen på att myndigheten fick in en del uppdrag sent på året och att rekryteringar tar tid.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.
Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU:s) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari 2026. Brytdagen föregående år var den 3 januari.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Den utgående balansen för år 2024 uppgick till 69 tkr. Under år 2025 har balansen minskat med 19 tkr till följd av en korrigering av tidigare redovisning.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Ny riktlinje gällande avskrivningstider och anläggningsgrupper tillämpas från 2025-11-01. Tidigare avskrivningstider och belopp anges inom parentes.

För hanteringar av anläggningstillgångar stödjer sig SBU på Statens servicecenters Riktlinjer för materiella och immateriella anläggningstillgångar i Ekonomitjänst med systemlösning, 2022-04-13.

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp (tidigare 20 tkr) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är minst 50 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Tillämpade avskrivningstider:

- 3 år för system, applikationer och licenser samt datorer och kringutrustning
- 5 år för egenutvecklade system och applikationer, maskiner och andra tekniska anläggningar, servrar och liknande samt bilar och övriga transportmedel
- 10 år för övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod (tidigare 5 år).

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Noter

Resultaträkning

NOT 1 Intäkter av anslag

Tkr	2025	2024
Intäkter av anslag	94 340	92 696
SUMMA	94 340	92 696
Utgifter i anslagsredovisningen	-94 358	-92 627
SALDO	-19	69
Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen. Utgående balans år 2024 uppgick till 69 tkr. Under år 2025 har balansen minskats med 19 tkr till följd av en korrigering av tidigare redovisning.	19	69
SUMMA	19	69

NOT 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2025	2024
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1	0
Konsultuppdrag	0	76
Regeringskansliet, Nordiska ministerrådet 2024	0	110
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	7	3
SUMMA	7	189

Myndigheten har inte haft några utlånade konsulter under 2025.

NOT 3 Intäkter av bidrag

	2025	2024
Bidrag från statliga myndigheter	61 486	38 944
Bidrag från övriga	112	77
SUMMA	61 598	39 021

Bidrag från statliga myndigheter kommer från främst från Kammarkollegiet men även från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

NOT 4 Finansiella intäkter

	2025	2024
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	849	1 064
Återföring av ränta avseende återbetalt anslag år 2024	-6	0
Övriga ränteintäkter	1	0
Övriga finansiella intäkter	61	0
SUMMA	904	1 064

NOT 5 Kostnader för personal

	2025	2024
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-67 191	-57 946
Varav lönekostnader ej anställd personal	-1 945	-3 384
Sociala avgifter	-42 595	-37 662
Övriga kostnader för personal	-3 790	-3 365
SUMMA	-113 576	-98 972

Uppställningsformen är ändrad från föregående år. På grund av lönerrevision och fler antal anställda ökar kostnaderna för personal.

NOT 6 Övriga driftkostnader

	2025	2024
Reparationer och underhåll	-92	-53
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-21	-0
Resor, representation, information	-3 020	-3 907
Köp av varor	-1 416	-930
Köp av tjänster	-29 044	-19 484
SUMMA	-33 593	-24 374

Kostnadsökningen förklaras av ett ökat konsultutnyttjande då personal inte har kunnat rekryteras i önskad omfattning.

NOT 7 Finansiella kostnader

	2025	2024
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-22	-36
Valutakursförluster	-28	0
Övriga finansiella kostnader	-0	-7
SUMMA	-51	-43

Balansräkning

NOT 8 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 159	712
Årets anskaffningar	406	446
SUMMA ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 565	1 159
Pågående förbättringsutgifter, årets anskaffningsutgifter	0	446
Pågående förbättringsutgifter, årets aktiverade anläggningar	0	-446
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDE	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-559	-389
Årets avskrivningar	-182	-170
SUMMA ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-741	-559
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	824	600

Beloppen för år 2024 är omräknat pga. felaktig avrundning.

NOT 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	4 456	4 368
Årets anskaffningar	0	141
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-53
SUMMA ANSKAFFNINGSVÄRDE	4 456	4 456
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 583	-3 497
Årets avskrivningar	-130	-139
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	53
SUMMA ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-3 713	-3 583
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	743	873

Beloppen för år 2024 är omräknade då gruppen var uppdelad på flera olika noter.

NOT 10 Övriga kortfristiga fordringar

	2025-12-31	2024-12-31
Fordringar hos anställda	54	0
Kontantkassa	0	0
SUMMA	54	0

NOT 11 Förutbetalda kostnader

	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	708	2 197
Förutbetalda IT-tjänster	609	711
Övriga förutbetalda kostnader	341	793
SUMMA	1 658	3 701

Uppställningsformen är ändrad från föregående år.

NOT 12 **Avräkning med statsverket**

	2025-12-31	2024-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 922	-2 325
Redovisat mot anslag	94 358	92 627
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-97 461	-94 223
Återbetalning av anslagsmedel	1 095	0
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-5 929	-3 922
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	69	126
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-19	-57
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	51	69
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	530	2 000
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-530	-1 470
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	530
SUMMA AVRÄKNING MED STATSVERKET	-5 879	-3 322

NOT 13 **Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret**

	2025-12-31	2024-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	23 095	21 581
SUMMA	23 095	21 581
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	2 000	2 000
Maximalt utnyttjad kredit	0	0

NOT 14 **Myndighetskapital**

Myndighetskapitalet består enbart av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren och därför redovisas inte någon specifikationstabell.

NOT 15 **Statskapital**

	2025-12-31	2024-12-31
Statskapital utan avkastningskrav avseende Statens konstråd	347	347
UTGÅENDE BALANS	347	347

NOT 16 **Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättning	1 200	0
Årets pensionskostnad	-409	1 289
Årets pensionsutbetalningar	-360	-89
UTGÅENDE AVSÄTTNING	431	1 200

NOT 17 **Övriga avsättningar**

	2025-12-31	2024-12-31
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	744	631
Årets förändring	132	114
UTGÅENDE BALANS	876	744
SUMMA UTGÅENDE BALANS	876	744

Under 2026 beräknas inget nyttjas för lokalt omställningsarbete.

NOT 18 **Lån i Riksgäldskontoret**

	2025-12-31	2024-12-31
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	1 138	819
Under året nyupptagna lån	12	475
Årets amorteringar	-331	-155
UTGÅENDE BALANS	819	1 138
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 000	2 000
UTNYTTJAD LÅNERAM INKLUSIVE FINANSIELL LEASING	819	1 138

NOT 19 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2025-12-31	2024-12-31
Utgående mervärdesskatt	82	0
Arbetsgivaravgifter	1 794	1 830
Leverantörsskulder andra myndigheter	2 039	1 523
SUMMA	3 916	3 353

NOT 20 Övriga kortfristiga skulder

	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	1 605	1 857
Personalens pensionsavgifter	-15	0
SUMMA	1 591	1 857

NOT 21 Upplupna kostnader

	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	7 404	7 825
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	842	1 170
Övriga upplupna kostnader	77	495
SUMMA	8 324	9 491

NOT 22 Oförbrukade bidrag

	2025-12-31	2024-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	0	588
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer	614	493
SUMMA	614	1 081
<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
inom tre månader	0	588
SUMMA	0	588

Anslagsredovisning

NOT 23 Uo 9 1:2 Ramanslag

ap.1 Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (ram)

Anslagsposten får användas för Statens beredning för medicinsk och social utvärderings förvaltningsutgifter.

Myndigheten visar ett överskott på 5,9 miljoner kronor vilket motsvarar ca 6 % av anslagstilldelningen.

Av överföringsbeloppet har indragning med 1 095 tkr gjort då det överstiger 3 % av anslagssparandet från föregående år.

Överskottet beror till största delen på att myndigheten fick in en del uppdrag sent på året och att rekryteringar tar tid.

Övriga tilläggsupplysningar

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Anställdas frånvaro på grund av sjukdom

Grupp	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda arbetstiden	2,34 %	2,71 %	2,30 %
Kvinnor	2,33 %	3,30 %	2,70 %
Män	2,35 %	0,21 %	0,70 %
Anställda under 30 år	*	*	*
Anställda 30–49 år	2,59 %	3,62 %	1,70 %
Anställda över 49 år	2,21 %	1,95 %	3,00 %
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat sammanhängande i en period om 60 dagar eller mer	25,14 %	44,38 %	33,30 %

* Gruppen är för liten (under 10 personer) för att redovisa procentsatsen, på grund av risk att röja individens identitet.

Ersättning till ledande befattningshavare och redovisning av andra uppdrag

	Lön/skattepliktig ersättning inkl. förmåner	Styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller styrelseledamot i aktiebolag
SBU:s generaldirektör		
Britta Björkholm	1 320 000	
SBU:s insynsråd		
Svante Twetman	10 400	
Anna Vikström	10 400	
Mats Bojestig	7 800	
Monica Persson	10 400	
Sabina Orstam	5 200	• Ledamot i styrelsen för Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)
Jonas Claesson	10 400	
Mona Olin	7 800	
Nicklas Mårtensson	10 400	• Ledamot i Diskrimineringsombudsmannens råd • Ersättare i Nämnden för läkemedelsförmåner vid Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)
Malin Danielsson	10 400	

3 Beslut

Beslut om årsredovisningen för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) 2025 har fattats den 20 februari 2026 av SBU:s generaldirektör Britta Björkholm.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2026

Britta Björkholm
Generaldirektör

4 Bilagor

Bilaga 1. Ledamöter i SBU:s insynsråd

Ordförande

Britta Björkholm
Generaldirektör SBU

Ledamöter

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Region Jönköpings län

Jonas Claesson
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Västra Götalandsregionen (Tidigare hälso-
och sjukvårdsdirektör Region Örebro län)

Malin Danielsson
Riksdagsledamot (L)

Mona Olin
Riksdagsledamot (SD)

Nicklas Mårtensson
Ordförande Funktionsrätt Sverige

Sabina Orstam
Avdelningschef Socialstyrelsen

Monica Persson
F.d. socialdirektör Karlstads kommun

Svante Twetman
Professor emeritus Köpenhamns
universitet

Anna Vikström
Riksdagsledamot (S)

Bilaga 2. Ledamöter i SBU:s vetenskapliga råd

Ordförande

Anna Ehrenberg

Professor, Högskolan Dalarna

Vice ordförande

Katarina Steen Carlsson

Docent, Lunds universitet

Ledamöter

Aron Naimi-Akbar

Docent, Malmö universitet

Martin Bergström

Docent, Lunds universitet

Ata Ghaderi

Professor, Karolinska Institutet

Mussie Msghina

Professor, Örebro universitet

Britt-Marie Stålnacke

Professor, Umeå universitet

Petter Gustavsson

Professor, Karolinska Institutet

Carina Berterö

Professor, Linköpings universitet

Susanne Guidetti

Professor, Karolinska Institutet

Christina Nehlin Gordh

Docent, Uppsala universitet

Sverker Svensjö

Medicine doktor, Falun och Uppsala universitet

Eva Uustal

Docent, Linköpings universitet

Titti Mattsson

Professor, Lunds universitet

Jahangir Khan

Professor, Göteborgs universitet

Ulrik Kihlbom

Professor, Karolinska Institutet

Lena Dahlberg

Docent, Högskolan Dalarna och Karolinska Institutet

Urban Markström

Professor, Umeå universitet

Magnus Svartengren

Professor, Uppsala universitet

Ylva Nilsagård

Docent, Örebro universitet

STATENS BEREDNING FÖR
MEDICINSK OCH SOCIAL
UTVÄRDERING